

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

Ústav informačních studií a knihovnictví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Lukáš Petrželka

**Optimalizace uživatelského rozhraní konkrétního
www sídla**

User interface optimization for a specific website

Na tomto místě bych chtěl poděkovat Ing. Václavu Šubrtovi, za vedení práce, především za udání směru na začátku tvorby. Dále také čtyřem přátelům za účast na uživatelském testování.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval/a samostatně, že jsem řádně citoval všechny použité prameny a literaturu a že práce nebyla využita v rámci jiného vysokoškolského studia či k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 31. 7. 2012

.....
Lukáš Petrželka

Abstrakt

Tato práce ukazuje na konkrétním webovém sídle běžné problémy mnoha webů a nabízí jejich konkrétní řešení. V úvodu je zdůvodněn výběr webu a uvedeny hlavní špatně fungující prvky. Jejich špatná funkčnost je dále podložena uživatelským testováním. Kapitola Uživatelské testování původního stavu mimo jiné znázorňuje, že i poměrně jednoduchá forma testování je nesmírně přínosná. Další kapitoly se věnují optimalizaci struktury informací a také prvkům a jejich grafickému provedení, které umožní lépe se orientovat nejen v této informační struktuře.

Celá práce také ukazuje, že pro tvorbu webu nestačí pouze dobrý programátor a grafik, jak tomu často bývá, ale také odborník na informační architekturu a použitelnost prvků, které umožňují uživatelům se v ní snadno orientovat. A právě z takového úhlu na problematiku optimalizace práce nahlíží.

Klíčová slova

Optimalizace, uživatelské rozhraní, web, internetové stránky, použitelnost, testování

Abstract

This thesis shows on specific website common problems of many websites and offers their particular solutions. In the introduction is given explanation of selecting website and there are also mentioned main elements with bad functionality. Their bad functionality is proven through user usability testing. Chapter Uživatelské testování původního stavu represents among others, that even easy form of testing method is very beneficial. Next chapters focus on structure of information optimization and also on elements and their graphic design, which make orientation in it easier. Not only in this website.

The whole thesis also shows, that for website creation is not enough just a good programmer or designer, which is common, but also an expert on information architecture and usability of elements, which make orientation for users easier. And from that point of view is this thesis looking on optimization issue.

Keywords

Optimization, user interface, web, webdesign, structure of information, usability, testing

Obsah

1	Úvod.....	1
1.1	Výběr webu pro optimalizaci	1
1.2	Současný stav webových stránek VOŠIS	1
1.2.1	Frameset	2
1.2.2	Uspořádání informací	2
1.2.2.1	Příklad z hlediska uchazeče o studium.....	3
1.2.3	Fotogalerie	5
1.2.4	Nefunkční sekce	8
2	Uživatelské testování původního stavu	11
2.1	Cíle testování	12
2.2	Výběr osob pro testování	13
2.3	První cíl testování	14
2.3.1	První uživatelka	14
2.3.2	Druhý uživatel	15
2.4	Druhý cíl testování	18
2.4.1	První uživatelka	18
2.4.2	Druhý uživatel	19
2.5	Testováním nalezené nedostatky	21
2.5.1	Nevýrazné úvodní odstavce v jednotlivých sekcích webu	21
2.5.2	Uspořádání informací na hlavní straně.....	22
2.5.3	Vyhledávání.....	22
2.5.4	Často kladené dotazy (FAQ)	22
2.5.5	Odkazování na jednotlivá místa strany s různými informacemi	23
3	Tvorba návrhu	24
3.1	Optimalizace informační struktury	24
3.1.1	První hlavní kategorie „Škola“	24
3.1.1.1	Základní informace	24
3.1.1.2	Lidé, Knihovna.....	25
3.1.1.3	Erasmus	25
3.1.1.4	Fotogalerie.....	26
3.1.1.5	Informace na e-mail	26
3.1.1.6	Dotazy k provozu školy.....	26

3.1.1.7	Odborná a přednášková činnost	26
3.1.2	Druhá hlavní kategorie „Informace pro studenty“	26
3.1.2.1	Rozvrhy	27
3.1.2.2	Změny místností, Zkoušky	27
3.1.2.3	Absolventské / bakalářské zkoušky.....	27
3.1.2.4	Informace od vyučujících.....	28
3.1.2.5	Studijní oddělení	28
3.1.2.6	Praxe.....	29
3.1.2.7	Formuláře a dokumenty	29
3.1.2.8	Weby vyučujících.....	30
3.1.2.9	Jak na wifi, FTP, tiskárny.....	30
3.1.2.10	FIS / FF UK.....	31
3.1.2.11	Moduly a průběh studia, Zkušební řád.....	31
3.1.3	Třetí hlavní kategorie „Informace pro uchazeče“	31
3.1.3.1	Vzdělávací program VOŠIS Informační management.....	32
3.1.3.2	Bakalářské studijní programy.....	33
3.1.3.2.1	Inf. studia a knihovnictví (FF UK)	33
3.1.3.2.2	Podnikové inf. systémy (FIS VŠE).....	33
3.1.4	Užitečné odkazy	33
3.1.4.1	Kontakt.....	34
3.1.4.2	FAQ.....	34
3.1.4.3	RSS.....	34
3.1.4.4	Mail	35
3.1.4.5	Vyhledávání	35
3.1.5	Hlavní strana.....	35
3.1.5.1	Drobečková navigace	35
3.1.5.2	Aktuality.....	36
3.1.5.3	Oznámení	36
3.1.5.4	Informace, které zde mohou být zvýrazněny	36
3.1.6	Intranet.....	37
3.1.6.1	Sekce hlavní kategorie „Intranet“ – verze pro studenty.....	37
3.1.6.1.1	Zkoušky	38
3.1.6.1.2	Absolventské zkoušky	38
3.1.6.1.3	Osobní údaje	39
3.1.6.1.4	Fórum.....	39
3.1.6.2	Intranet pro zaměstnance, administrátory	40

3.2	Optimalizace designu	41
3.2.1	Vzhled celé strany	42
3.2.2	Lišta s užitečnými odkazy	43
3.2.3	Hlavní menu	44
3.2.4	Obrázek zastřešující jednotlivé kategorie.....	46
3.2.5	Drobečková navigace	47
3.2.6	Rám s obsahem.....	48
3.2.7	Odkazy na navazující informace	48
3.2.8	Specifický obsah.....	49
3.2.8.1	Hlavní strana	49
3.2.8.1.1	Aktuality a oznámení	50
3.2.8.1.2	Informace, které by měly být zvýrazněny	51
3.2.8.2	Rozvrhy	51
4	Závěr.....	52
5	Seznam použité literatury.....	54
5.1	Tištěné monografie	54
5.2	Elektronické zdroje.....	54

Seznam zkratk

ÚISK – Ústav informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty
v Praze

VOŠIS – Vyšší odborná škola informačních služeb

Odkaz – hypertextový odkaz

SEO – Search engine optimization – optimalizace pro vyhledávače

1 Úvod

1.1 Výběr webu pro optimalizaci

Při výběru webového sídla pro tuto práci jsem se rozhodoval mezi webovými stránkami Ústavu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (dále jen ÚISK) a webem Vyšší odborné školy informačních služeb (dále jen VOŠIS). Tedy webovými sídly dvou škol, které mi umožnily po střední škole dále studovat a mimo jiné na seminářích, jako HTML, PHP a SQL databáze a datový model knihovny, získat znalosti k tvorbě webových stránek. Web ÚISK měl v té době poměrně dobrý design, ale poněkud chaotickou strukturu informací. Web VOŠIS bohužel zaostával ve všech směrech, tedy jak po stránce designu, tak po stránce informační struktury. Optimalizace webu VOŠIS se tedy jevila jako předmětnější.

1.2 Současný stav webových stránek VOŠIS

The screenshot shows the homepage of the VOŠIS website. At the top, there is a dark green header with the text "Vyšší odborná škola informačních služeb" and a navigation menu with links for "VOŠIS", "English", "Vyhledávání", "Kontakt", "FAQ", "Mail", and "Intranet". Below the header is a sidebar on the left titled "AKTUÁLNĚ" containing several news items with dates. The main content area is divided into several sections: "Informace o VOŠIS" with a list of links, "Informace pro studenty" with a list of links, "Informace o bakalářských studijních programech" with a list of links, "Informace o nebakalářských vzdělávacích programech" with a list of links, "Zahraníční spolupráce" with a list of links, and "Ostatní" with a list of links. The website has a clean, professional layout with a color scheme of dark green, orange, and white.

1.2.1 Frameset

Webové stránky VOŠIS jsou bohužel více, než deset let staré. Zdrojový kód je strukturován jako typ dokumentu XHTML frameset. Kód zdánlivě jedné strany je tedy rozdělen do čtyř různých dokumentů. Jeden tvoří hlavičku, druhý levý pruh aktualit, třetí hlavní obsah a čtvrtý spodní linku. To má za následek několik nedostatků. Při procházení obsahu stránek se v panelu adresy prohlížeče nezobrazí přesná URL adresa zobrazené stránky, ale jen výchozí <http://sks.cz>. Pokud si tedy procházením přes několik hypertextových odkazů zobrazím charakteristiku vzdělávacího programu Informační management, nemohu si tuto stránku jednoduše uložit do záložek v prohlížeči, abych si ji mohl přečíst později, ani nemohu její odkaz snadno předat někomu jinému. Lze to jediné tak, že si uživatel při klikání na odkaz zvolí otevření stránky v novém panelu prohlížeče. Poté však zmizí ostatní rámy a už se z této pozice nelze pomocí odkazů navigovat obsahem. To by bylo jinak možné klikáním na tlačítko zpět prohlížeče nebo klepnutím na logo školy, což je dnes už zažitý způsob, jak se vrátit na hlavní stranu. Nebo také odkazem na hlavní stranu, ne úplně vhodně pojmenovaném VOŠIS, v oranžové liště s užitečnými odkazy.

1.2.2 Uspořádání informací

U framesetových typů XHTML dokumentů se očekává, že se na hlavičku použije horní rám, levý rám pro menu a velký střední rám pro obsah. To se u webu VOŠIS v případě menu bohužel nestalo. Levý rám byl použit pro výpis aktualit, které se zobrazují na každé stránce, přičemž smysl mají jen na té hlavní. Text ve výpisu je navíc tak stručný, že často ani nenapovídá obsah aktuality a uživatel je tedy nucen na ni kliknout a zobrazit si její plné znění, pokud nechce přicházet o důležité informace. Pro zájemce o studium nebo pro někoho jiného, kdo si chce o škole zjistit informace, je levý rám úplně zbytečný.

Menu není bohužel ani v horním rámu. V něm se nachází jen oranžová lišta s užitečnými odkazy, jako jsou často kladené dotazy, kontakt, odkaz na verzi v anglickém jazyce a odkaz na hlavní stranu. Název školy nad oranžovou lištou je zde formou flashové animace a jeho přílety a odlety působí, alespoň na mě, rušivým dojmem.

Menu, tedy spíše seznam odkazů na jednotlivé sekce, lze nalézt pouze na hlavní straně, na kterou se uživatel musí vždy vrátit, aby se mohl dostat jinam. O úroveň výše se může dostat jen pomocí tlačítka „zpět“ v prohlížeči, protože zde není ani „drobečková navigace“.

1.2.2.1 Příklad z hlediska uchazeče o studium

Vzhledem k tomu, že nebakalářské vzdělávací programy VOŠIS je možné studovat i bez přijímacích testů, lze usoudit, že zde mimo jiné pravděpodobně selhává jeden z cílů webu. Tedy aby návštěvník z cílové skupiny uchazečů o studium podal přihlášku ke studiu.

Pokud uchazeč hledající školy, na kterých by se chtěl dále vzdělávat, navštíví hlavní stranu webu VOŠIS, bude okamžitě zmaten výše popsanými věcmi. Pokud uchazeče neodradí, že mimo jiné odborníci na informační technologie mají zastaralé stránky, bude hledat informace o studiu, školné, přihlášku ke studiu, případně kontaktní email nebo úřední hodiny studijního oddělení, eventuálně fotografie exteriérů a interiérů.

Vzhledem k tomu, že stránky nečteme, ale prohlížíme, nezvažujeme všechny volby, ale obvykle vybíráme první rozumnou volbu¹, pak uchazeč pravděpodobně klepne na „CO JE VOŠIS?“ pod zeleným nadpisem Informace o VOŠIS. Tam samozřejmě důležité informace získá a po přečtení věty „V roce 1999 ukončila VOŠIS své aktivity v oblasti středního školství...“ se možná dovtípí významu zkratky „sks“, jakožto názvu domény. Ale dozví se také, že od roku 2001 mohou studenti „vyšší

---

¹ KRUG, Steve. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, s. 28-31. ISBN 80-251-1291-8

školy“ získat bakalářský titul Bachelor of Business Studies, což podle informací, na které odkazuje „BACHELOR OF BUSINESS STUDIES“ v kategorii Informace o bakalářských studijních programech na hlavní straně, od roku 2010/2011 už neplatí. To působí poněkud neseriózně. Vzhledem k absenci menu a absenci odkazů v textu na studijní obory, se uchazeč musí vrátit na hlavní stranu a z té pokračovat.

Zelené nadpisy přehledně třídí odkazy do kategorií a uchazeč o studium nebakalářského vzdělávacího programu tedy může vynechat kategorie Informace pro studenty a Informace o bakalářských studijních programech, pokud si tedy nebude chtít zjistit, jak po základním studiu nebakalářských vzdělávacích programů získat titulu Bachelor of business studies. Odkazy v kategorii Informace o nebakalářských vzdělávacích programech vyvolávají několik otázek, jakož i název samotné kategorie. Například zda jsou „průběh studia“ a „přijímací řízení“ jediné podkategorie nebo se vyplatí otevřít i odkaz s názvem programu? Proč je u služeb knihoven v závorce napsáno „denní studium“, když se v souhrnných informacích o škole píše, že dálková forma tohoto programu je schválena od září 2002? Přestože nad otázkami tohoto typu přemýšlíme zpravidla zlomek sekundy, připravují nás o energii, nadšení a čas².

Uchazeč tedy pravděpodobně klepne na průběh studia nebo na název zaměření vzdělávacího programu. Pokud na průběh studia, tak se mu zobrazí tabulka s předměty, přičemž by zde, podle mého názoru, očekával spíše charakteristiku zaměření vzdělávacího programu. Ať už ho informace uspokojí nebo nikoliv, bude se muset, kvůli absenci propojovacích odkazů vedoucích na další informace o tomto zaměření, vrátit na hlavní stranu, zorientovat se (nalézt znovu kategorii „Informace o nebakalářských vzdělávacích programech“) a klepnout na název vzdělávacího programu.

---

² KRUG, Steve. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, s. 25. ISBN 80-251-1291-8

Konkrétně v zaměření služby knihoven je na prvním místě odkaz „dobíhající vzdělávání“, ve kterém jsou tabulky s předměty v průběhu sedmi semestrů, což by mohlo být chápáno jako odkaz „průběh studia“ na hlavní straně. Slovo „dobíhající“ v názvu odkazu může vyvolat dojem, že se toto zaměření již nerealizuje. Kategorie „Kompetence a možnosti uplatnění absolventa“ mi nepřijde úplně vhodná, protože informace o kompetenci absolventa tematicky spadají do předcházejícího odkazu „Profil absolventa“. Navíc je text v obou kategoriích pro všechna zaměření společný, jen je rozdělen do odstavců s nadpisy pro konkrétní zaměření. Předposlední odkaz „Informační služby“ vůbec nenapovídá, o co se jedná. Pokud bude chtít uchazeč poctivě zjistit vše o tomto zaměření a klepne na tento odkaz, zobrazí se mu opět „profil absolventa“. V odkazu „přijímací řízení“ lze mimo jiné nalézt informaci o nové akreditaci tohoto zaměření, která vysvětluje odkaz „dobíhající vzdělávání“ o úroveň výše. Bohužel s nejvyšší pravděpodobností zpětně. Je zde také správně odkaz na elektronickou přihlášku.

Pokud by však uchazeči nebylo něco jasné a chtěl by se školy na něco dotázat, ať už osobně nebo elektronicky, je pravděpodobné, že klepne na položku „Kontakt“ v oranžové liště užitečných odkazů v hlavičce. Zde je sice uvedena adresa a e-mailové adresy na ředitele školy a jeho zástupce, ale chybí zde úřední hodiny, případně e-mailové adresy na studijní oddělení nebo sekretariát, kam by měly být takové dotazy zasílány. Tyto informace lze nalézt opět po návratu na hlavní stranu v sekci „STUDIJNÍ ODDĚLENÍ“ v kategorii „Informace o VOŠIS“.

Škola sice přijímá uchazeče bez přijímacích zkoušek, ale uchazeč musí i tak překonat několik překážek, aby podal přihlášku ke studiu.

1.2.3 Fotogalerie

Fotogalerie je na webových stránkách instituce důležitým prvkem. Návštěvníkům stránek by měla podávat co nejlepší obraz exteriérů a interiérů. V tomto případě především vybavení učeben, jako například komfortní sedačky, moderní tabule, projektory a počítače ve všech

učebnách, wifi routery na chodbách, kterými se VOŠIS může chlubit. Některé takové fotografie se v galerii nacházejí, ale v albu s názvem Hana Slámová, pod kterým uchazeč takové fotky rozhodně očekávat nemůže. Studenti, kteří doktoru Slámovou znají a vědí, že fotografování je jedním z jejích zájmů, zde budou spíše očekávat profesionální fotografie z mimoškolních akcí, kterých se doktorka účastní.

A právě školní a mimoškolní akce jsou rovněž důležitým prvkem v takové fotogalerii. Z pohledu uchazeče o studium není důležité, aby zde byla fotoalba ze všech akcí, ale výběr by měl zahrnovat nejčastější typy akcí. Rovněž by takový výběr měl na uživatele působit aktuálně. Výběr z akcí ve fotogalerii VOŠIS není, podle mého názoru, úplně přesný. Nejsou zde například žádné exkurze a poslední fotoalbum je více, než dva roky staré, což alespoň ve mně vyvolává dojem, že nejen ve fotogalerii, ale i celých stránkách nenaleznu aktuální informace. Fotogalerie sice není titulní stranou webu, ale pro návštěvníka může být první navštívená strana jakákoliv, tudíž by měl být kladen velký důraz na všechny části webu³.

Pokud by fotogalerie byla první navštívenou stranou celého webu sks.cz a uživatel by se chtěl dozvědět o škole více, stránky mu nedávají žádnou možnost, protože se jedná o samostatnou subdoménu s freewarovou web 2.0 aplikací Gallery, stažitelnou z <http://gallery.menalto.com>⁴ a není zde přidán žádný odkaz na domovskou stránku. Na ni se lze dostat jen úpravou url adresy.

Těsně pod logem, které mimo jiné tvoří oranžový nápis Gallery, je tučný nápis Galerie. Ten se opakuje ještě na levé straně šedého pruhu, který zastřešuje jednotlivá fotoalba. V šedém pruhu je pod tímto nápisem ještě pro upřesnění uvedeno „Toto je fotogalerie VOŠIS“. Podle mého názoru není taková kombinace úplně ideální, přestože je nápis „Galerie“ pod logem součástí lokální drobečkové navigace. Uživatel se sice nejméně

---

³ WODTKE, Christina a Austin GOVELLA. *Information architecture: blueprints for the Web*. 2nd ed. Berkeley, CA: New Riders, 2009, s. 41. Voices that matter. ISBN 978-0-321-60080-6

⁴ MEDIRATTA, Bharat. *Gallery: Your photos on your website* [online]. 2002, 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <http://gallery.menalto.com/>

třikrát dozví, že se jedná o fotogalerii (čtyřikrát až pětkrát pokud alespoň na základní úrovni ovládá anglický jazyk nebo pochopí z obsahu stránky její smysl), ale zkratka „VOŠIS“ pro něj může zůstat neznámá. Na pravé straně šedého pruhu je uvedeno datum 2. 6. 2006, pravděpodobně vytvoření fotogalerie a vlastník s názvem Správce Galerie. To mi v případě fotogalerie pro tento web připadá zbytečné.

Když si uživatel klepne v konkrétním fotoalbu na fotografii, zobrazí se mu v rozlišení s šířkou delší strany 640px. To je dnes⁵ už málo. Je zde sice možnost přepnout na vyšší rozlišení, v šedém vrchním panelu pod datem a názvem vlastníka, nicméně při procházení fotografií je nutné přepínat rozlišení u každé fotografie, přičemž by stačilo tento údaj uložit do php session nebo cookie. Avšak neoptimálnější je podle mého názoru tuto možnost vynechat úplně a nastavit pevné rozlišení, které šířka určeného místa na stránce skutečně poskytuje (pokud fotografie není menší). Eventuálně použít obrázek jako odkaz, který po klepnutí zobrazí plnou velikost obrázku v novém panelu prohlížeče nebo formou virtuálního okna v rámci stejného panelu prohlížeče pomocí javascriptu. Odkazy na předchozí a další fotografie jsou od sebe odděleny, jednotlivě umístěny na levém a pravém spodním kraji šedého panelu, přičemž pro uživatele je příjemnější mít bezprostředně související odkazy pohromadě.

Pod fotografií je umístěna tabulka s atributy fotografie, které obsahuje jpg soubor, jako například model fotoaparátu, ISO, rychlost závěrky, program expozice a podobně. To podle mého názoru patří spíše na webové portály pro fotografy. Zde je to nadbytečná informace, která zbytečně zabírá místo.

Výše zmíněné je samozřejmě důsledkem použití hotové aplikace, nicméně i tak by měla být fotogalerie dodatečně více optimalizována, i co se týče designu, především použití motivů, barev, které jsou společné pro celý web VOŠIS. To platí i v případě informací o erasmu,

---

⁵ Červenec 2012 n. l.

kteřé jsou umístěny rovněž na jiné subdoméně a opět nemají stejné motivy a barvy, jako jsou na většině webu. Rovněž chybí propojovací odkaz na hlavní stranu VOŠIS.

1.2.4 Nefunkční sekce

V průběhu fungování webu je běžné, že se například aktualizují informace v některých sekcích, některé sekce se zruší, upraví se zdrojový kód a podobně. To může mít za následek, že při úpravách dojde k chybám, ať už na straně správce nebo redakčního systému a uživatelům se poté zobrazí prázdný hlavní obsah strany, chybová hláška 404 – stránka nenalezena nebo chybové zprávy webového serveru. Takové příklady můžeme najít na mnoha webech a web VOŠIS bohužel není výjimkou.

Pokud bychom se chtěli dozvědět více informací o zahraničních praxích v sekci Zahraniční spolupráce, poté klepnuli na odkaz INFONet a zde v levém sloupci na odkaz „Studenti“, tak nejen že se nám zobrazí opět designově naprosto odlišná stránka a opět bez odkazu na hlavní stranu VOŠIS, ale i chybová zpráva školního webového serveru Apache:

„Warning: SQL error: [Microsoft][Správce ovladačů ODBC] Název zdroje dat nebyl nalezen a nebyl určen žádný výchozí ovladač., SQL state IM002 in SQLConnect in c:\wwwwdata\infonet\studenti.php on line 10“

Nepodařilo se připojit k databázi!“

Toto je podle mého názoru jedna z nejhorších možností selhání webu, s jakou se uživatel může setkat. Pro technicky méně zdatné uživatele, kteří se nezajímají o výpočetní techniku, bude první odstavec této zprávy naprosto nesrozumitelný a po druhém odstavci může uživatel usoudit, že je chyba na jeho straně. V nejlepší případě toto přejde, v horším se zeptá kolegů či známých, zda se jim na jejich počítačích tento odkaz zobrazí, a teoreticky se může stát, že vyhledá počítačový servis a bude chtít dát tento problém na jeho počítači do pořádku.

Technicky zdatnější uživatel na tom ale nemusí být o mnoho lépe. Pokud pracuje například v nějakém servisu a rozumí hardwaru a správě operačního systému Windows, ale nerozumí počítačovým sítím a tvorbě webových stránek, může hledat chybu rovněž na svém počítači. Pokud by tuto chybu chtěl řešit, tak se tento problém bude pravděpodobně snažit opravit sám. Po snaze najít a nainstalovat ovladač ODBC zůstane problém stále nevyřešen a poté bude eventuálně instalovat Microsoft SQL Server. Je zde řada dalších možných kroků, které by takový uživatel mohl učinit, například instalace nového prohlížeče, a je jen na jeho povaze kolik času bude ochoten řešením tohoto problému strávit.

Výše uvedené možnosti mohou působit přehnaně a ke konci nepravděpodobně, ale i kdyby uživatel tento problém přešel, sníží se míra dobré vůle, se kterou uživatel na web přichází⁶. Lze usoudit, že míra snížení je přímo úměrná času, který uživatel stráví snahou řešit problém.

Chybové zprávy webových serverů týkající se php a SQL jsou užitečnou pomůckou pro webové vývojáře, kteří takovým zprávám rozumí. Zpravidla označí i číslo řádku a jméno souboru, ve kterém se chyba nachází, pro snadnější orientaci. Před spuštěním finální verze je však nutné zobrazování těchto zpráv zakázat, například přidáním příkazu „`php_flag display_errors off`“ do souboru „.htaccess“.

Kromě toho, že uživatel z takových stránek informace nezíská, může nabýt dojmu, že udělal chybu. A to se týká i případů, kdy první rozumná volba nebyla správná a zobrazily se mu informace, jaké nechtěl. Následkem takové chyby sice může na pohled být jen klepnutí na tlačítko zpět, ale pro některé uživatele může být míra zklamání či frustrace velmi vysoká. Například jednomu mému známému (sedmnáctiletý student SUPŠ) jsem prostřednictvím chatovací aplikace icq odeslal odkaz na poměrně nepřehlednou stránku, která obsahovala odkaz pro stažení mnou nahraného fotoalba, a za několik desítek sekund se mě známý ptal, na co

---

⁶ KRUG, Steve. *Web design: nenutíte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, s. 138-142. ISBN 80-251-1291-8

tam má kliknout. Na mou následnou otázku, zda zkusil kliknout alespoň na nějaký odkaz, odpověděl, že raději ne.

Jiná známá (studentka VŠ, 22 let) se mě pro změnu dotazovala, jak má zúžit ve Wordu 2003 okraje strany a rovněž se o to před položením dotazu nepokoušela. Tento příklad se sice rozhraní webových stránek přímo netýká, ale utvrzuje mě v názoru, spolu s mnoha dalšími dotazy tohoto typu, že se uživatelé doslova bojí udělat chybu, případně předem rezignují na hledání řešení, pokud je prostor pro hledání příliš široký či nepřehledný.

Důvodů k tomu, aby uživatelé měli strach z pochybení, může být mnoho. Za několik let, kdy odpovídám na dotazy známých, týkající se této problematiky, jsem nabyl přesvědčení, že tento strach je mezi uživateli běžný.

2 Uživatelské testování původního stavu

Uživatelské testování je jednou z nejdůležitějších částí celého procesu tvorby webu. Při navrhování aplikací můžeme postupovat podle mnoha zásad, praxí ověřených. Pro ověření snadného přístupu k informacím můžeme použít i osoby. Přes to všechno ale budeme mít tendenci usuzovat, že přece i my spadáme do kategorie pomyslných „průměrných uživatelů“, a co je tedy snadné nebo snadno srozumitelné pro nás, bude nejspíše takové i pro ostatní uživatele. To bude po několika týdnech tvorby ještě zkresleno důkladnou znalostí webu.

Pokud chceme vytvořit skutečně funkční web se snadno přístupnými informacemi a jasně srozumitelnými funkcemi pro většinu uživatel, je nutné provést uživatelské testování a to nejen na konci tvorby, ale i v průběhu⁷. Abych podložil svou hypotézu v kapitole 1.2.3.1 a také odhalil další nefunkční prvky a vyvaroval se jejich zachování, provedl jsem uživatelské testování původního stavu.

Při testování současného stavu jsem se zaměřil zejména na cíle uchazečů o studium a nových studentů.

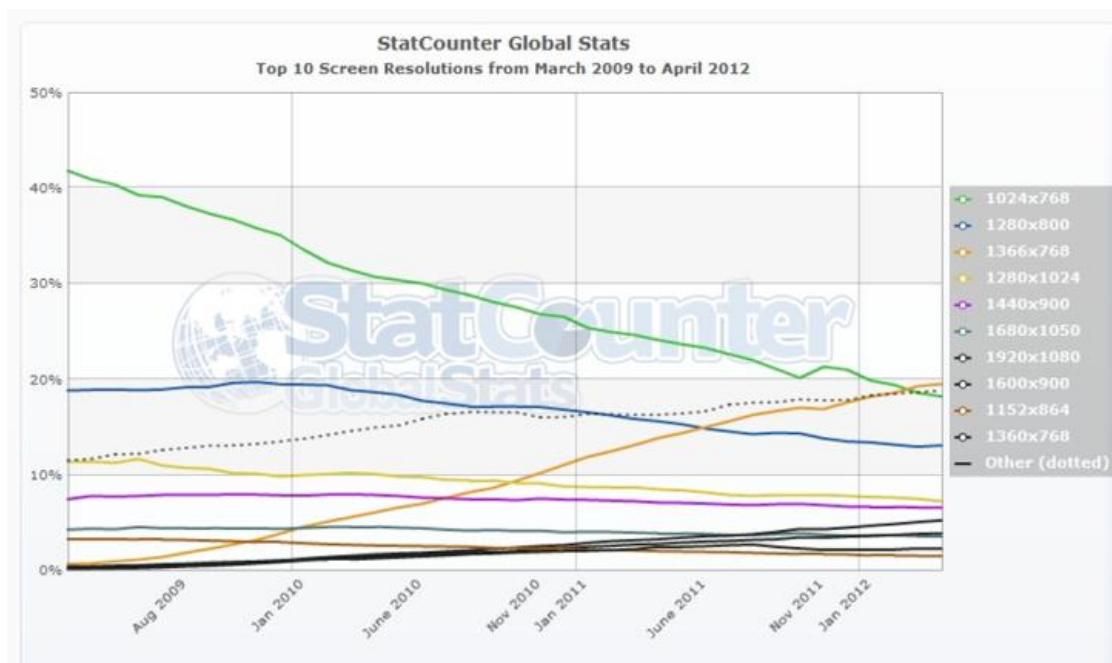
Rozlišení obrazovky bylo ve všech případech 1366x768 a to z několika důvodů. V první řadě je to nejčastěji používané rozlišení.

V druhé řadě na takovém rozlišení uživatel vidí menší počet řádků a musí tedy častěji scrollovat stránku, což lépe ukazuje, čemu uživatel věnuje pozornost. A koneckonců je to rozlišení mého notebooku, na kterém testování probíhalo.

Pro lepší pozdější analýzu testování jsem, kromě prakticky nepřetržitého psaní poznámek, pořizoval videozáznam zachycující dění na obrazovce.

---

⁷ KRUG, Steve. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, s. 123. ISBN 80-251-1291-8

Graf nejběžněji používaných rozlišení k lednu 2012⁸

2.1 Cíle testování

Prvním cílem testování bylo ověřit, zda lze jednoduše získat informace o studijních zaměřeních z pozice uchazeče o studium. Testovací osoby měly za úkol najít informace o zaměření Služby knihoven nebakalářského vzdělávacího programu Informační management. Konkrétně:

- informace o znalostech, dovednostech a možnostech uplatnění absolventa tohoto zaměření,
- kolik je přijímáno uchazečů,
- co obnáší přijímací řízení,
- jaká je výše školného,
- kontaktní telefonní číslo nebo email pro zaslání dotazu,
- adresu školy,

⁸ Rozlišení obrazovky 1024×768 už není nejpoužívanější. ČIČÁK, Matěj. *Živě.cz: O počítačích, IT a internetu* [online]. Mladá fronta, 1996, 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://www.zive.cz/bleskovky/rozliseni-obrazovky-1024768-uz-neni-nejpouzivanejsi/sc-4-a-163225/default.aspx>

- volitelně další informace, které by je z pohledu uchazeče o studium zajímaly.

Druhým cílem jsem chtěl zjistit, zda lze z pozice studenta libovolného zaměření nebakalářského studijního programu Informační management snadno najít informace o průběhu praxe. Konkrétně:

- délka praxe,
- semestr, ve kterém je doporučeno praxi vykonat,
- zda student může (nebo musí) přijít s návrhem vlastní instituce nebo si ji musí vybrat ze seznamu školy, pokud takový existuje,
- pokusit se najít seznam pracovišť, kde lze praxi vykonat, a jedno vybrat z něj vybrat za předem oznámených kritérií.

Úkoly druhého cíle byly uživateli oznámeny až po dokončení úkolů prvního. Postupy uživatelů jsou níže popsány pro znázornění, jak může takové testování probíhat a jak mohou někteří lidé webové stránky používat.

2.2 Výběr osob pro testování

Z krátkých rozhovorů s několika studenty o přehlednosti webových stránek VOŠIS vyplynulo, že se na stránkách už bez větších problémů orientují, protože si na ně zvykli, i když to pro ně bylo ze začátku obtížné. Vybíral jsem tedy z řad přátel (testování jsem chtěl provést bezplatně), kteří se s těmito webovými stránkami ještě nesetkali nebo je navštěvovali jen minimálně. Vybrány byly tedy čtyři osoby, což mi v této fázi, za těchto podmínek⁹ a účelu¹⁰, připadá jako dostatečný počet. Také jsem chtěl takto malým počtem poukázat na to, že k odhalení základních nefunkčních prvků webu stačí skutečně velmi málo, přičemž přínos je to velký. Finančně i časově si to může dovolit každý vývojář a je škoda, že tato možnost není mnohdy využívána, soudě podle stavu

---

⁹ bezplatné testování současného stavu menšího webu

¹⁰ podložení vlastní hypotézy a zjištění dalších hlavních nefunkčních prvků

mnoha webových stránek. Pro popis průběhu jsem vybral dva uživatele s nejrozdílnějším průběhem.

Testovací uživatelé

Pořadí	Pohlaví	Věk	Dosažené vzdělání (titul)	Zkušenosti s prací na PC
1.	Žena	22 let	Bc.	Základní znalost Windows a MS office
2.	Muž	25 let	Bc.	Správa Windows, hlubší znalost MS office, základní povědomí o tvorbě webových stránek

2.3 První cíl testování

2.3.1 První uživatelka

Uživatelka po otevření hlavní strany intuitivně zamířila do kategorie „Informace o nebakalářských vzdělávacích programech“ a po kratším přemýšlení klepnula na odkaz „SLUŽBY KNIHOVEN (denní studium)“. Zde zrakem přelétla odkazy ve vrchní části této stránky a zaměřila se na odkazy Profil absolventa, Kompetence a možnosti uplatnění absolventa, Charakteristika vzdělávacího programu. V Profilu absolventa zprvu nechápala, proč je v hlavičce tabulky název vzdělávacího programu „Informační management“, když si vybrala Služby knihoven. Po důkladném čtení obsahu ale nakonec zjistila, že Služby knihoven, Služby muzeí a galerií a Podniková informatika jsou jen zaměření. Podotkla, že jednotlivá zaměření by neměla být na jedné stránce v několika odstavcích, ale přehledněji oddělena. Zcela intuitivně se vrací na předchozí stranu tlačítkem zpět. Jako další odkaz volí druhý v pořadí, tedy „Kompetence a možnosti uplatnění absolventa“. Zde si kvůli malé velikosti pravého posuvníku umístěného přibližně v jedné třetině stránky prohlíží celou stránku od začátku do konce, aby kvůli orientaci zjistila, co přesně celá stránka obsahuje. Zjištění, že tato stránka obsahuje všechny informace, na které odkazuje osm hlavních odkazů na předchozí straně, a odkazy tedy uživatele odkážou na konkrétní místa v tomto

„seznamu“, vyvolalo v uživatele poměrně velké znechucení a dezorientaci. Přesto však zde nakonec uspokojivé informace našla.

Dále klepnula na odkaz „přijímací řízení“ na výchozí straně zaměření služeb knihoven. Zde zaznamenala odkaz na elektronickou přihlášku, ale přeskočila jej, protože ji v první řadě zajímaly informace o přijímacím řízení. Zajímala ji však i širší charakteristika zkoušky z anglického jazyka, konkrétně tedy požadovaná úroveň a seznam doporučené literatury, což se zde nenachází. Vrátila se na předchozí stranu a otevřela odkaz „školné“ k jehož obsahu neměla žádné výhrady.

Po mém připomenutí, že má za úkol ještě nalézt kontakt, klepnula z pozice školného na odkaz „Kontakt“ v oranžové liště a konstatovala, že by zde měl být e-mail na studijní referentku případně na sekretariát, ale vzhledem k tomu že není, tak by odeslala e-mail zástupkyni ředitele.

Po otázce, jaké další informace by ji, jako uchazečku, dále zajímaly, zamířila do fotogalerie. Zde hledala fotografie školy, tedy exteriérů a interiérů, ale takové album nenalezla. Vrátila se tlačítkem zpět na hlavní stranu a klepnula na odkaz „PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ“, kde očekávala mimo jiné fotografie každého učitele a uvítala by zde i informace o školách, na kterých dosáhli svá vzdělání a kde byli dříve zaměstnaní.

2.3.2 Druhý uživatel

Druhý uživatel rychle přelétl odkazy pod nadpisem Informace o VOŠIS, poté věnoval vyšší pozornost sekci Informace pro studenty, protože měl z jiných školních stránek zkušenost, že informace o profilu absolventa a podobně, jsou umístěny zde. Tento předpoklad se však ukázal jako chybný. Uživatel se tedy začal soustředit na odkazy pod nadpisem Informace o nebakalářských vzdělávacích programech. Že je název zaměření odkazem si nepřipouštěl a soustředil se na odkazy na stejném řádku vpravo za tímto odkazem. Těmi jsou „průběh studia“ a „přijímací řízení“, na které klepnul, aby nejdříve zjistil, jaké jsou na uchazeče

kladeny požadavky. Zde po několika desetínách vteřiny roloval dolů, protože viděl tučný nadpis „Adresa“, který si přečetl až po rolování, ale už viděl i další jako jsou „Přihláška VŠ nebo VOŠ“ a „Termíny“, což ho ujistilo, že udělal správně, že přeskočil úvodní tři odstavce, neuvedené žádným nadpisem. Zde tedy potřebné informace našel. Po zjištění, že na jeden obor je přijímáno 40 uchazečů konstatoval, že se jedná pravděpodobně o malou školu, v čemž ho utvrzuje i podoba současného webu. Po návratu nahoru objevil odkaz Elektronická přihláška, kde mu instrukce přišly jasné. Pro návrat na hlavní stranu intuitivně klepnul dvakrát na tlačítko zpět prohlížeče.

Zde rychle zamířil ke stejné kategorii a klepnul na odkaz „průběh studia“. Velká šedá tabulka s nadpisem „Vzorový učební plán Služby knihoven“ na něj udělala špatný dojem a všiml si, že pravý posuvník je malý a není na vrchním konci. Začal rolovat stránku dolů, přičemž věnoval pozornost hlavním nadpisům dalších zobrazujících se tabulek a poté roloval rychle na začátek. To zdůvodnil tak, že chce mít ucelený přehled o tom, co se na stránce nachází a kolik času by přibližně strávil čtením. Na začátku se nachází tabulka s informacemi o profilu absolventa, zaměření Informační management. Začal tedy scrollovat dolů, aby našel knihovnictví. Nepochopil, že Služby knihoven jsou jen zaměření tohoto studijního programu. Bohužel ale neměl ani šanci to pochopit, protože hlavní text se nachází v jedné buňce tabulky a nadpisy oddělující informace o konkrétních zaměřeních jsou psány stejnou velikostí písma a kurzivou. V následující tabulce s nadpisem „Kompetence a možnosti uplatnění absolventa“ byl opět uveden vzdělávací program Informační management a roloval tedy opět dolů. To se opakovalo ještě jednou, poté se vrátil na hlavní stranu a znovu klepnul na odkaz „průběh studia“, první zobrazenou tabulku už si přečetl pozorně. Nyní si uvědomil, že tato stránka obsahuje mnoho informací a odkazy odkazují jen na určité pozice, přičemž při větším rolování se ztratí. Informace o předmětech, které student absolvuje, mu přišly přehledné a ocenil řazení podle semestrů. O profilu a možnostech

uplatnění absolventa a školním však informace nenalezl a vrátil se na hlavní stranu.

Na hlavní straně okamžitě zamířil dolů, protože výše uvedené odkazy už si prohlédl a hledal tedy nové, více relevantní. Zaujal ho odkaz „ZAHRANIČNÍ PRAXE“ v sekci Zahraniční spolupráce, poznamenal, že zde by se pravděpodobně mohl k informacím o profilu a možnostech uplatnění absolventa proklikat, ale zkusí ještě najít relevantnější odkaz.

V sekci „Ostatní“ ho zaujal odkaz „FOTOGALERIE“ a rovnou na něj kliknul, protože vzhled školy a učeben ho také zajímal. Název fotoalba, který by toto asocioval, nenalezl a zklamán se vrátil na hlavní stranu a pokračoval v hledání původních informací, které jsou prvním testovaným cílem. Relevantnější odkazy však nenalezl a klepnul na odkaz „ZAHRANIČNÍ PRAXE“. Zde ihned roloval dolů a zběžně prohlédl text, zda neobsahuje odkazy vedoucí na informace o praktických znalostech absolventů. Po zjištění, že neobsahuje, zamířil na začátek strany a všiml si odkazů, mezi nimiž ho zaujal „zprávy z praxí“ a kliknul na něj, aby získal rychlý přehled o tom, co praxe obnáší, když už na toto téma narazil. Zde si vybral powerpointovou prezentaci jedné studentky a po zjištění, že velikost souboru je několik desítek megabajtů se přestal zajímat o obsah prezentace, ale o důvod takové velikosti. Rychle objevil, že důvodem je nezmenšená velikost fotografií, kterých je v celém souboru mnoho. Konstatoval, že studenti zřejmě nebudou moc vzdělaní v informatice. Prezentaci zavřel a vrátil se k hledání informací stanovených povinnými úkoly prvního cíle testování.

V oranžové liště klepnul na odkaz „FAQ“, tedy často kladené dotazy. Ty si celé přečetl, protože zde není rozdělení dotazů s odpověďmi pro studenty či uchazeče. Bohužel uchazeči zde žádné jimi často kladené otázky nenaleznou.

Jako poslední možnost volí odkaz „Vyhledávání“ v oranžové liště, s komentářem, že touto cestou s nejvyšší pravděpodobností nic nenalezne, protože má z jiných stránek špatné zkušenosti. Zde ho matou

kategorie „v knihovně VOŠIS“ a „v příspěvcích“, protože chce vyhledávat informace, které jsou přímo na stránkách. Volí tedy možnost v příspěvcích. Konstatuje, že za normálních okolností by v této fázi stránky opustil, pokud by to neučinil už dříve, ale že se v rámci testování pokusí splnit úkol. Do hledaného textu zadává slovo „uplatnění“ a potvrzuje enterem. Na třetím místě, ze třech nalezených příspěvků, nachází dotaz uchazeče, který měl 14. 8. 2005 s nejvyšší pravděpodobností stejný problém. V dotazu se píše:

„Dobrý den,chtěl bych se zepat na uplatnění studentů oboru služby knihoven (konkrétní činnost kterou mohou vykonávat).“

Odpověď:

„Prostudujte si profil absolventa na našem webu. tato rubrika není na podobný druh dotazů vhodná. Jan Machytka“.

Testovací uživatel si uvědomil, že na hlavní straně musel nějaký odkaz přehlédnout a vrátil se na ni. Už poměrně rychle zjistil, že názvy zaměření v kategorii „Informace o nebakalářských vzdělávacích programech“ jsou také odkazy. Poté bylo splnění úkolů prvního cíle rychlé a probíhalo stejně, jako u první uživatelky. V průběhu hledání těchto informací však poznamenal, že šedé odkazy na světlešedém pozadí jsou pro něj špatně čitelné.

2.4 Druhý cíl testování

2.4.1 První uživatelka

Uživatelka na začátku oznámila, že bude hledat praxi v knihovně. Odkaz, vedoucí na stránku s praxemi, hledala v kategorii Informace pro studenty. Po neúspěchu začala takový odkaz hledat od začátku hlavní strany, tedy od kategorie „Informace o VOŠIS“, ve které se nachází. Na stránce „Praxe“ ihned po otevření klepnula na odkaz „Praxe VOŠ“ a získala informace o délce trvání praxe, ve kterém semestru si zajistit pracoviště a kdy nastoupit. Podle uživatelky zde přesná informace o tom, zda může přijít s vlastním návrhem pracoviště, není, ale text to nijak

nepopírá. Vrací se zpět a kliká na odkaz „pracoviště“. Zde je mírně zaskočena změnou designu, tedy hnědým textem na béžovém pozadí. Nečte úvodní dvě věty pod nadpisem „Nabídka míst praxe pro studenty VOŠIS“, ani hnědé odrážky pod nimi a přeskakuje rovnou na žlutě podbarvený seznam pracovišť, který ji zaujal nejvíce, protože je graficky nejvýraznější. Tento seznam uživatelku po krátkém rolování dolů neuspokojil, protože jsou zde spíše technická a inforaticky zaměřená pracoviště, než knihovny. Vrátila se tedy nahoru, aby prozkoumala odrážky. Když nad ně umístila ukazatel myši, tak při změně jeho tvaru a podtrhnutí odrážky zjistila, že se jedná o odkazy na specifické kategorie a klepnula tedy na první „Knihovny (veřejné a odborné)“, kde už se nacházejí instituce jen tohoto zaměření a bez žlutého podbarvení. Poznamenala, že nechápe smysl žlutého výpisu na předchozí straně (úvodní dvě věty si opět nepřečetla), když jsou zde odkazy na konkrétní kategorie, které by ale měly vypadat více jako odkazy.

Tento konkrétní výpis je podle názoru uživatelky dlouhý a podrobné informace o institucích by se měly objevit až po kliknutí na jejich název, který by měl být tedy odkazem. Dále ji odradilo, že data naposled uskutečněných praxí jsou často i deset let stará, nejméně však šest. Od toho se často odvíjí nižší počet číslic, než devět, v údaji kontaktního telefonu. To v uživatelce vyvolalo dojem, že seznam není aktualizován, tedy že se o web škola moc dobře nestará. Pravděpodobně by uživatelka navrhla škole praxi v městské knihovně v místě bydliště, aby nemusela zbytečně dojíždět a s testováním v tomto bodu skončila. Rezervoár dobré vůle, se kterou na stránky přišla, byl vyčerpán.

2.4.2 Druhý uživatel

Uživatel oznámil, že bude hledat praxi v instituci, která působí v oblasti informačních technologií. Odkaz na tuto sekci hledal rovněž mezi Informacemi pro studenty, ale periferně si všiml odkazu „PRAXE“ v kategorii Informace o VOŠIS a klepnul na něj. Zde si nejdříve přečetl úvodní text, poté se zaměřil na výše uvedené odkazy („zahraniční praxe“,

praxe „FFUK“, „praxe VOŠ“, „praxe VŠE“, „pracoviště“). Ty nejdříve pochopil tak, že má možnost vykonat praxi v zahraničí, na univerzitách, přímo ve VOŠIS nebo na jiných pracovištích. Nejdříve uživatele zajímalo, jakou činnost může vykonávat přímo na VOŠ. Zde získal informace o délce a doporučeném semestru vykonání praxe a vrátil se zpět, aby zjistil informace o výkonu praxe na VŠE. Zde ho zmátlo, že je zde praxe v rozsahu osmi pracovních týdnů na rozdíl od praxe na VOŠ. Vrátil se zpět a klepnul na pracoviště.

Na této straně, jako první uživatelka, přeskakuje úvodní informace a odrážky a zaměřuje se na seznam se žlutým podbarvením. Ten prochází tak, že čte pouze názvy firem a ostatní informace mu připadají v dané chvíli nadbytečné. Zde našel mezi pracovišti knihovnu evangelické teologické fakulty UK, což ho utvrdilo v názoru na odkazy na úvodní stránce informací o praxích. Nicméně informaci si chtěl ještě ověřit, vrátil se zpět a klepnul na odkaz „praxe FFUK“. Zde po přečtení první věty „Praxe studentů FFUK realizované na VOŠIS“ pochopil, že odkazy obsahují informace o průběhu praxe pro tři druhy studentů. S jistou mírou rozhořčení poznamenal, že tyto odkazy by měly být nazvány jinak, např. „praxe pro studenty FFUK“ a podobně, aby byl smysl hned jasný.

Vrátil se tedy na seznam pracovišť, znovu chtěl rolovat na žlutý seznam, ale při rolování náhodou zjistil, že se odrážky podtrhávají, když se nad nimi nachází ukazatel myši. Klepnul tedy na „ICT (informační a komunikační technologie)“. Zde si prohlédl všechny názvy institucí a vrátil se k „IBM Česká republika, spol. s r. o.“, která ho zaujala nejvíce. Konstatoval, že by v seznamu studentů, kteří zde praxi absolvovali, mohly být odkazy na konkrétní soubory zpráv z praxí.

Na dotaz, zda lze přijít s vlastním návrhem instituce pro výkon praxe, odpověděl, že v informacích o praxi studentů VOŠ taková informace sice přímo uvedena není, ale v informacích o zahraničních praxích, na které narazil při plnění úkolů prvního cíle, už ano a usoudil, že to možné je.

2.5 Testováním nalezené nedostatky

2.5.1 Nevýrazné úvodní odstavce v jednotlivých sekcích webu

Kromě potvrzení nedostatků vyplívajících z vlastní hypotézy v kapitole 1.2.3.1 se testováním mimo jiné ukázalo, že úvodní odstavce jednotlivých sekcí jsou přeskakovány. Oba uživatelé mají takové zkušenosti, že úvodní věty bývají cosi jako popis níže uvedeného nebo návod. Z konverzací s mnoha vrstevníky v průběhu posledních několika let jsem nabyl přesvědčení, že návody zakoupených produktů (přístrojů nebo aplikací) čtou lidé mladší třiceti až čtyřiceti let až poté, když selžou všechny ostatní pokusy produkt použít.

Konkrétně v případě stránky Přijímací řízení pro SKN vynechání těchto odstavců znamenat ztrátu skutečně nebude, ale v případě sekce Nabídka míst praxe pro studenty VOŠIS už ano. V případě strany Dotazy k provozu školy, by však nepřečtení mohlo mít za následek zbytečnou práci navíc pro administrátora. V krátkém úvodním odstavci se totiž nachází informace o tom, že položený dotaz se v níže uvedeném přehledu zobrazí až ve chvíli, kdy bude zodpovězen s dodatkem „Nemusíte jej tedy pokládat vícekrát, protože ji nevidíte“. Jenže úvodní odstavec je psán šedým písmem na světlešedém pozadí a níže uvedený přehled dotazů a tlačítko „Přidat dotaz“ je psáno písmem černým.

Na druhou stranu se na webu výrazné úvodní důležité upozornění nachází, a to v návodu na vytvoření rozvrhu. Jde o třikrát pod sebou napsanou větu:

„!!!PŘI TVORBĚ ROZVRHU NIKDY NEPOUŽÍVEJTE TLAČITKO ZPĚT V PROHLÍŽEČI!!!“

Tlačítko zpět je bohužel jedním z nejvyužívanějších tlačítek prohlížeče a navíc v případě ostatních stran webu VOŠIS ani jiná možnost není, jak se dostat v obsahu o úroveň výše. Uživatelé jsou na něj zvyklí a

v případě tohoto webu tomu nebude jinak. Z hlediska HTML formulářů samozřejmě není používání tlačítka Zpět ideální, ale to uživatelé, kteří se nezabývají vývojem webů, nemohou vědět. Je tedy vysoce pravděpodobné, že ani takové důrazné doporučení nezabrání jejich instinktivnímu použití tlačítka Zpět a správce webu může každý rok připisovat dva vykřičníky nebo nový řádek. Jednodušší by však bylo tomuto zabránit přímo „při činu“, tedy například javascriptovou funkcí, která při kliknutí na tlačítko Zpět zobrazí vyskakovací okno s takovým upozorněním a možností akci zrušit.

2.5.2 Uspořádání informací na hlavní straně

Oba uživatelé na začátku testování poznamenali, že odkazy, resp. menu, by se mělo nacházet v levém sloupci a aktuality v hlavním. Odkazy jsou zde sice graficky naznačeny oranžovým čtvercem před textem odkazu, ale prvek je to poměrně neznámý a naznačuje spíše odrážky. Proto když se na jednom řádku objeví tři „odrážky“, z nichž první je evidentně pojmem nadřazena dvěma dalším, jako v případě jednotlivých studijních programů či zaměření, může být jako odkaz ignorována a to poté vede k dlouhému hledání alternativy, která zde ale neexistuje.

2.5.3 Vyhledávání

K vyhledávání došlo jen v případě druhého uživatele, nicméně je zde vidět, že k tomuto předem přistupoval pesimisticky a byl ve svém přesvědčení utvrzen, protože nemohl vyhledávat přímo v obsahu webu, ale jen v jakýchsi příspěvcích. Tedy informacích, které se zobrazují v aktualitách v levém sloupci. Konkrétně jde o informace od vyučujících, informace studijního oddělení, dotazy k provozu školy.

2.5.4 Často kladené dotazy (FAQ)

Zde se nachází bohužel jen výběr dotazů od studentů a uchazeč zde svůj problém nenalezne, i když se může zdát, že není se svým konkrétním problémem zdaleka jediný.

Informace obsažené v odpovědích na některé dotazy studentů je však možné nalézt pouze zde, což si myslím, že není úplně správné. Například:

- „Existuje návod pro vytvoření rozvrhu?“
- „Jak ovládat tiskárnu v 1.patře?“
- „Doma jsem vytvořil práci do školy, jak je možné jí umístit na Novellovský server?“

Odpovědi na takové otázky by měly být dosažitelné přímo v sekci „Informace pro studenty“.

2.5.5 Odkazování na jednotlivá místa strany s různými informacemi

Dlouhá strana s několika rozdílnými informacemi o nebakalářském studijním zaměření, přičemž na konkrétní části vedou odkazy z předchozí strany. To není úplně ideální. Funguje to, jen pokud jsou odkazy a obsah na jedné straně, jako u několika wiki portálů. Ale osobně bych přidal prostřednictvím javascriptu animaci znázorňující pohyb ke konkrétní části textu, pokud je nutné k takovému řešení přistoupit. Což v tomto případě nutné není.

3 Tvorba návrhu

3.1 Optimalizace informační struktury

Na začátek je dobré si rozmyslet, jaké cílové skupiny budou informace na webu vyhledávat. V tomto případě se jedná především o studenty, uchazeče o studium, učitele na VOŠIS a případně absolventy. Informace pro tyto skupiny lze podle mého názoru rozdělit do tří hlavních „rozbalených“ kategorií v hlavním menu, namísto původních šesti, a to Škola, Informace pro studenty a Informace pro uchazeče. V hlavních kategoriích jsem se snažil minimalizovat počet odkazů druhé úrovně na přibližně deset, aby bylo snazší získat přehled a lépe se v nich orientovat. Samozřejmě v souladu s logickou hierarchií uspořádání.

3.1.1 První hlavní kategorie „Škola“

Tato kategorie vychází z původní „Informace o VOŠIS“. Byly do ní přesunuty informace o Erasmu z původní kategorie „Zahraniční praxe“ a většina informací z původní kategorie „Ostatní“. Toto uspořádání podle mého názoru působí kompaktněji a přehledněji. Domnívám se, že informace ze zrušených kategorií „Zahraniční spolupráce“ a „Ostatní“ sem plně náleží. Hlavní kategorie „Zahraniční spolupráce“ zde mohla být umístěna jako jakési „lákadlo“, ale myslím, že odkaz „Erasmus“ v nové kategorii Škola by měl mimo jiné i tomuto účelu postačit. Informaci o tom, že se na této škole už dva roky nerealizuje irský bakalářský program, jsem vypustil, protože jako odkaz působila zavádějícím dojmem. Informace o zahraničních praxích jsou již v současném stavu k nalezení v sekcích „Praxe“ a „Erasmus“, tudíž zrušení tohoto hlavního odkazu rovněž nepovažuji za ztrátu.

3.1.1.1 Základní informace

Na této straně jsou umístěny informace z původního odkazu „Co je VOŠIS?“ a jsou zde dále podkategorie Škola v číslech s informacemi

z původního odkazu Informační služby v informacích o zaměření vzdělávacího programu Informační management. Jedná se o údaje o počtu studentů, počtu svazků knihovny a roční přírůstek, údaje o rozpočtu, výpočetní technice a podobně. Další podkategorií jsou Výukové prostory, tedy informace o počtu, velikosti a typů učeben.

Poslední podkategorií jsou Dodavatelé, ve které jsou uvedeny údaje o společnostech dodávajících software či jiné vybavení. Původně toto bylo uvedeno v Ostatní > Odborná a přednášková činnost.

3.1.1.2 Lidé, Knihovna

Jedná se jen o přejmenované odkazy „PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ“ a „STUDIJNÍ A INF. CENTRUM“. Myslím, že tato kratší forma je srozumitelnější. Obsah a funkce zůstaly nezměněny.

3.1.1.3 Erasmus

Informace z původního samostatného webu na subdoméně <http://erasmus.sks.cz> bych přesunul přímo pod <http://sks.cz> s víceméně stejnou strukturou informací, tedy:

- Incomings – About us, How to apply to VOŠIS, Itinerary English Semester 2011/12, „Friendlies“, Orientation week for incomings, Accomodation, Useful Information, Prague, Contact Information,
- Partnerské školy,
- Studium,
- Praxe,
- Výběrové řízení a stipendia,
- Dokumenty ke stažení,
- Kontakty a odkazy,
- Aktuality,
- Fotogalerie.

Pouze odkaz „Praxe“ zobrazuje stejné informace, jako jsou v Informace pro studenty > Praxe > Zahraniční praxe. Odkaz z původní strany „Databáze pro vyhledání stáže“ byl na tuto sjednocenou stranu doplněn.

3.1.1.4 Fotogalerie

Fotogalerie byla sjednocena s hlavním webem. Alba tvoří položky v menu a spadají i pod stejnou drobečkovou navigaci.

3.1.1.5 Informace na e-mail

Zde by bylo podle mého názoru smysluplnější upřednostnit registrační formulář před přihlašovacím, tedy umístit ho na hlavní stranu této sekce a editační umístit jako podpoložku s názvem „Úprava / odhlášení“.

3.1.1.6 Dotazy k provozu školy

Na úvodní stranu této sekce bych umístit pod příslušným nadpisem zodpovězené dotazy a do menu přidal podpoložky „Často kladené (FAQ)“, ve kterých budou i dotazy uchazečů o studium, a „Položit dotaz“, kde bude před formulářem výrazně napsáno, že se dotaz v přehledu objeví, až když bude zodpovězen.

3.1.1.7 Odborná a přednášková činnost

Kromě přesunutí údaje o dodavateli softwaru, byly původní podpoložky „Zajímavé přednášky na VOŠIS“ a „Skripta a učební texty vydané v rámci VOŠIS“ zanechány.

3.1.2 Druhá hlavní kategorie „Informace pro studenty“

Z rozhovorů se studenty vyplynulo, že studenti nebakalářských oborů a studenti VŠE na webu vyhledávají jiné informace, než studenti UK a že by rozdělení informací pro různá zaměření uvítali. Vzhledem k tomu, že některé kategorie jsou ale pro všechny studenty společné, například

rozvrhy, kde lze filtrovat jakýkoliv ročník a studijní zaměření ve stejném rozhraní, dále také změny místností, vybízelo by se zařadit na začátek hlavní položky Informace pro studenty společná témata a za ně odkazy typu „Pro studenty VOŠ“, „Pro studenty VŠE“, „Pro studenty UK“. Nicméně v uživatelském testování, konkrétně při plnění úkolů prvního cíle druhým uživatelem, se dokonale ukázalo, jak může být porušení hierarchie odkazů matoucí.

Do menu jsem tedy zakomponoval možnost zvolit si procházení odkazů jako student VOŠ, VŠE nebo UK. Za předpokladu povolení ukládání dat do souboru cookie bude tato volba uložena pro příští návštěvy. Defaultně je zvolena možnost VOŠ.

3.1.2.1 Rozvrhy

Na úvodní stranu sekce bych umístil tabulku rozvrhu se všemi předměty, které jsou v daný den přednášeny nebo cvičeny. Tento výpis je zobrazen na LCD monitoru na chodbě v prvním patře školy a o přestávkách je předmětem velkého zájmu studentů.

Nad tuto tabulku bych umístil filtraci podle tříd (se zúženým výběrem pro výše vybraný typ studenta), pedagogů, místností nebo uživatelského jména, jako je tomu dosud, která by měnila níže uvedený obsah a jeho příslušný nadpis.

Podpoložkami by zde byly Blokovaná výuka, Změny, Začátky hodin.

3.1.2.2 Změny místností, Zkoušky

Pouze zúžení výpisu v případě Změn místností a filtrace v případě Zkoušek pro konkrétní typ studentů.

3.1.2.3 Absolventské / bakalářské zkoušky

Studentům Informačního managementu se zobrazí tato sekce s názvem „Absolventské zkoušky“. Zde naleznou jen Okruhy a Hodnocení

absolventské práce. Elektronické přihlášení jsem přesunul do sekce Intranet.

U okruhů byla z odkazu na každý soubor vymazána úvodní část textu „Okruhy k absolventským zkouškám“. U okruhů netýkajících se cizích jazyků byla pro změnu doplněna „Odborná část“.

Bakalářské zkoušky zobrazující se studentům VŠE zůstaly téměř beze změny, jen byly zkráceny jednotlivé názvy podpoložek na *Okruhy k závěrečným bakalářským zkouškám*, *Hodnocení závěrečné bakalářské práce*, *Doporučená literatura k přípravě na státní bakalářské zkoušky*, *Obhájené závěrečné bakalářské práce*. Kurziva v tomto případě znázorňuje vynechaná slova.

Pro studenty UK tato kategorie obsahuje pouze odkazy na stránky filozofické fakulty a ÚISK, protože informace a postupy jsou pro tyto studenty stejné jako pro ty, kteří studují přímo na ÚISK v Jinonicích.

3.1.2.4 Informace od vyučujících

V této sekci jsou filtrované informace pro konkrétní typ studentů. Samozřejmě vzhledem k povaze některých informací, například nepřítomnosti vyučujícího, bude muset být v administračním rozhraní i možnost určit příspěvek všem typům studentů.

3.1.2.5 Studijní oddělení

Sekce se zobrazuje jen studentům Informačního managementu a VŠE, protože studentům UK zdejší studijní oddělení určeno není.

Na úvodní straně jsou obsaženy aktuální informace studijního oddělení pro konkrétní typ studentů.

V podpoložce Kontakt jsou obsaženy kontaktní informace jako v původní sekci „STUDIJNÍ ODDĚLENÍ“ v kategorii Informace o VOŠIS“.

3.1.2.6 Praxe

Tato sekce sem byla přesunuta z původní „Informace o VOŠIS“. Na úvodní stranu této sekce jsem umístil informace o průběhu praxe pro konkrétní typ studentů.

Podpoložkami jsou zde Formuláře, Pracoviště, Zahraniční praxe. Zařadil bych sem i Zprávy z praxí, které jsou v menší míře k nalezení pouze na webových stránkách doktorky Slámové.

Podsekce Pracoviště je pro všechny studenty společná. Neobsahuje však už úvodní výraznou tabulku s pracovišti, která projevila velký zájem o studenty. Ta byla začleněna do struktury odkazů v menu pro tuto stránku, která vypadá následovně:

- S velkým zájmem o studenty,
- Knihovny (*veřejné i odborné*),
- Muzea, galerie,
- Marketing, reklama,
- ICT (Informační a komunikační technologie),
- Informační agentury, producenti informací, vydavatelé,
- Pracoviště podnikového informačního systému,
- Ostatní *pracoviště*.

Kurziva opět znázorňuje vynechaná slova.

V sekci Zahraniční praxe jsem původní informace zachoval, pouze bych opravil nefunkční odkaz na stránky MŠMT. Podpoložkami jsou však už jen Dokumenty a formuláře a Zprávy z praxí.

3.1.2.7 Formuláře a dokumenty

Jedná se o přejmenovanou sekci „SOUBORY KE STAŽENÍ“ v původní stejnojmenné hlavní kategorii.

Původně se zde však nacházel jen formulář žádosti a potvrzení o studiu pro studenta Informačního managementu nebo VŠE. To je podle mého názoru nedostatečné, vzhledem k mnoha dalším dokumentům a formulářům v různých sekcích, které by měly být k nalezení i zde, pokud uživatel k jejich dosažení zvolí tuto cestu.

Byly sem tedy na úvodní stranu pod příslušné nadpisy přidány formuláře a dokumenty z původních sekcí Praxe, Zahraničních praxe, Absolventské / bakalářské zkoušky, Erasmus.

3.1.2.8 Weby vyučujících

Přejmenovaná sekce „WWW zaměstnanců“ s nezměněným obsahem. Myslím, že slovo vyučující je přesnější a lépe vyjadřuje, čí odkazy se zde nacházejí a jakému účelu slouží.

3.1.2.9 Jak na wifi, FTP, tiskárny...

Cílem této nové sekce je lépe poskytnout uchazečům řešení jejich technických a jiných problémů, spojených s vybavením školy. Myslím, že je to mnohem vstřícnější, než uvádět odpovědi na tyto problémy pouze v často kladených dotazech. Ty bývají často ignorovány nebo přehlédnuty a v průběhu školního roku se dotazy tohoto typu objevují v přehledu současné sekce Dotazy k provozu školy.

Podpoložky:

- Wifi (eduroam),
- FTP,
- Tiskárna v 1. patře,
- Školní mail,
- Sestavení rozvrhu.

V průběhu času však mohou přibývat další.

3.1.2.10 FIS / FF UK

Tato nová sekce je určena jen studentům bakalářských studijních programů, především studentům novým. Obsahuje odkazy na aktuality fakult studentů.

3.1.2.11 Moduly a průběh studia, Zkušební řád

V těchto sekcích, určených jen studentům VŠE, by byly obsaženy některé informace z původní sekce Podnikové informační systémy (FIS VŠE) hlavní kategorie Informace o bakalářských studijních programech. Konkrétně informace o předmětech, rozsahu jejich výuky, doporučeném semestru a podobně, a také odkazy na Zkušební řády a informace o jejich změnách.

Struktura:

- Moduly a průběh studia,
  - Začátek studia 2005/2006 a dříve,
  - Začátek studia 2006/2007 až 2009/2010,
  - Začátek studia 2010/2011 a později,

- Studijní a zkušební řád,
  - Začátek studia 2005/2006 a dříve,
  - Začátek studia 2006/2007 až 2009/2010,
  - Začátek studia 2010/2011 a později.

3.1.3 Třetí hlavní kategorie „Informace pro uchazeče“

Do této hlavní kategorie jsem zařadil informace o vzdělávacím programu Informační management a o bakalářských studijních programech. Odkazy v této kategorii jsem zařadil pod výrazné nadpisy „Vzdělávací program VOŠIS Informační management“ a „Bakalářské studijní programy“. Z toho podle mého názoru jasněji vyplyne, že vzdělávací program je jen

jeden. Současný stav působí dojmem, že jsou tři. Kvůli SEO se ale nejedná o klasický html tag h, ale o zvláštní třídu tagu p.

3.1.3.1 Vzdělávací program VOŠIS Informační management

V této podkategorii jsem zvolil jiné uspořádání informací. Hlavními odkazy zde nejsou jednotlivá zaměření ale přímo informace o charakteristice vzdělávacího programu, profilu absolventa, možnostech uplatnění, školném a podobně. Informace na konkrétní zaměření se dále dělí pouze ve třech případech, a to v sekcích Profil absolventa, Možnosti uplatnění a Vzorový učební plán. Mnoho informací je takto o jedno kliknutí snadnější dosáhnout. Konkrétně:

- charakteristika vzdělávacího programu,
- hodnocení výsledků vzdělávání,
- školné,
- studijní a zkušební řád,
- údaje o spolupráci.

V původním stavu může být kvůli jednotlivým zaměřením, jakožto hlavním odkazům, pro uchazeče jasnější, pro jaké obory jsou studenti vzdělávání. To se však dá kompenzovat například úvodním obrázkem, mottem nebo krátkým odstavcem na hlavní straně.

Struktura je zde následující:

- Charakteristika programu IM
- Profil absolventa
  - Zaměření podniková informatika
  - Zaměření služby knihoven
  - Zaměření služby muzeí a galerií
- Možnosti uplatnění
  - Zaměření podniková informatika
  - Zaměření služby knihoven
  - Zaměření služby muzeí a galerií

- Hodnocení výsledků vzdělávání
- Vzorový učební plán
  - Zaměření podniková informatika
  - Zaměření služby knihoven
  - Zaměření služby muzeí a galerií
- Školné
- Přijímací řízení
- Studijní a zkušební řád
- Údaje o spolupráci

3.1.3.2 Bakalářské studijní programy

3.1.3.2.1 Inf. studia a knihovnictví (FF UK)

Do této sekce bych na úvodní stranu zařadil pouze příslušné odkazy na stránky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a ÚISK, kde je o tomto tématu napsáno vše.

3.1.3.2.2 Podnikové inf. systémy (FIS VŠE)

Struktura:

- Profil absolventa,
- Možnosti uplatnění,
- Přijímací řízení.

3.1.4 Užitečné odkazy

Ze stávajících odkazů jsem zrušil odkaz na hlavní stranu a zařadil sem odkaz na RSS kanál. Odkazy jsou tedy následující:

- Volba jazyka,
- Kontakt,
- FAQ,
- RSS,
- Mail,

- Intranet,
- Vyhledávání.

3.1.4.1 Kontakt

V původních informacích o adrese, kontaktech na ředitele a jeho zástupce, bych nadpisem zdůraznil, že kontaktní telefonní čísla jsou na sekretariát a ne nutně přímo na zástupkyni. Mapu bych sem dal formou iframu, tedy vnořeného rámu s jinou webovou stránkou, konkrétně výše z maps.google.com¹¹ uzpůsobenou pro vkládání na jiné webové stránky. Nejen, že uživatel okamžitě uvidí polohu školy na mapě, ale bude mít možnost také mapu přibližovat nebo oddalovat, posouvat, zobrazit si letecký snímek a podobně.

Dále bych sem zařadil kontaktní informace na studijní oddělení, včetně úředních hodin.

Tematicky sem patří i kontaktní informace na jednotlivé učitele, ale vzhledem k jejich obsáhlosti, bych je na této straně zařadil pouze do navazujících odkazů.

3.1.4.2 FAQ

Sem bych, kromě stávajících dotazů týkajících se technických zařízení, zařadil i dotazy týkající se přijímacího zařízení a studia.

3.1.4.3 RSS

Z RSS kanálu školy bych vyřadil dotazy na školu, vzhledem k tomu, že ho budou využívat především studenti, případně učitelé.

---

¹¹ GOOGLE. *Google Maps* [online]. 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://maps.google.com/>

3.1.4.4 Mail

Zachoval bych současné provedení formou web 2.0 aplikace stažitelné z horde¹², která je poměrně přehledná. Myslím, že není nutné vytvářet vždy vlastní složité aplikace a znovu tak vynalézat kolo. Avšak odkaz na tuto samostatnou subdoménu by se měl otevírat v novém panelu prohlížeče.

3.1.4.5 Vyhledávání

Vyhledávání jsem se snažil maximálně zjednodušit. Do horizontální lišty s užitečnými odkazy jsem vložil přímo vstupní pole pro text a za něj tlačítko „Hledat“. Myslím, že pokročilých operátorů zde není potřeba, protože ani pokročilý uživatel, který tyto operátory zná odjinud, je nejspíš nepoužije, protože se bude snažit volit krátké slovní spojení. To byl případ druhého testovacího uživatele a sám to tak dělám také.

Samozřejmě, pokud se použijí uvozovky, měla by být hledána přesná fráze nebo minimálně těsná blízkost slov. Ale pokud ne, tak by měly na prvních místech hledání objevit odkazy na ty stránky, které obsahují všechna nebo většinu hledaných slov a za nimi ty stránky, které obsahují alespoň jedno.

Co se týče možnosti hledání podle různých sekcí webu, nemyslím si, že je to nutné, protože web není tolik rozsáhlý a v nové verzi by neměl být ani nijak spleťtý.

3.1.5 Hlavní strana

3.1.5.1 Drobečková navigace

Drobečková navigace bývá často na hlavních stranách webů vynechávána. Hlavní strana je samozřejmě jakýsi unikát, co se týče obsažených informací a jejich grafického rozložení. Ale i tak některým uživatelům, například kvůli špatnému provedení, nemusí dojít, že se na

---

¹² *The Horde Project* [online]. 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://www.horde.org/>

hlavní straně nacházejí. Pokud bude na hlavní straně obsažena, uživatel bude na další straně pravděpodobně ušetřen přemýšlení nad jedním novým prvkem¹³.

3.1.5.2 Aktuality

Do této kategorie bych zařadil informace studijního oddělení. Dále některé informace od vyučujících, které se týkají provozu školy nebo knihovny (například otevírací doba studijního a informačního centra).

Také je otázkou, zda by sem měly být studijním oddělením zařazovány informace typu „Jane Nováku, zastavte se prosím u mě, děkuji“. Podle mého názoru tyto informace do aktualit školy nepatří. Toto by mělo být řešeno kontaktováním studentů prostřednictvím e-mailů, především tedy těch, které studenti běžně používají.

3.1.5.3 Oznámení

Jde o původní sekci Úřední deska s harmonogramem akademického roku, výročních zprávách, aktuálních informacích o absolventských či bakalářských zkouškách, volbách do školní rady a podobně.

3.1.5.4 Informace, které zde mohou být zvýrazněny

Hlavní strana je také místem, kde mohou být zvýrazněny informace, které se na webu v některých sekcích už nacházejí.

V tomto případě bych zvolil tři až čtyři výraznější odkazy:

- Co mohu s VOŠIS dělat?
- Dnešní rozvrh
- Vyrazte na praxi do zahraničí!
- Katalog knihovny

---

¹³ V případě že hlavní strana bude první stranou, kterou navštíví.

V průběhu roku bych na hlavní stranu umístil první tři a o prázdninách vyměnil třetí za čtvrtý. V administračním rozhraní, respektive intranetu pro učitele, by měla být možnost tyto odkazy nejen měnit, ale i vytvářet.

3.1.6 Intranet

V původním stavu je zde pět hlavních odkazů, které se týkají zkoušek a vedle nich další dva, z nichž jeden odkazuje na zápis rozvrhu a druhý na hlavní stranu intranetu. Na té se nacházejí v menu nižší úrovně odkazy:

- „PIN pro kopírku“,
- „Změna evidenčních údajů“,
- „ID číslo“,
- „Provozní info“,
- „Diskuzní board“,
- „Soubory“,
- „Změny hodnocení“,
- „Ztráty, nálezy“,
- „Odhlášení“.

Myslím, že společně s odkazem Zápis rozvrhu by tyto odkazy, respektive některé z nich, měly být na stejné úrovni, jako pět odkazů týkajících se zkoušek. To bych i v tomto případě řešil redukcí odkazů týkajících se zkoušek a jejich umístěním k ostatním odkazům do jedné hlavní kategorie menu.

3.1.6.1 Sekce hlavní kategorie „Intranet“ – verze pro studenty

Vzhledem k tomu, že studentům PIN pro kopírku přidělován není, ID číslo prakticky není potřeba znát a v souborech se nachází jeden odkaz, který ani není funkční, lze tyto sekce vynechat. Odhlášení by podle mého názoru nemělo spadat pod žádnou podkategorii, ale být viditelně uvedené na každé straně. V tomto případě v prázdné horní liště.

Zvolil bych tedy následující odkazy:

- Zápis rozvrhu,
- Zkoušky,
- Absolventské zkoušky (případně „bakalářské“),
- Osobní údaje (přejmenovaný odkaz „Změna údajů“),
- Fórum (přejmenovaný odkaz „Diskuzní board“),
- Ztráty a nálezy.

3.1.6.1.1 Zkoušky

Do této kategorie bych sjednotil původní odkazy Termíny a Přihlášky na zkoušky, protože je velmi pravděpodobné, že při hledání termínů zkoušek se student bude chtít rovnou i přihlásit.

Stačila by tedy jedna filtrovatelná tabulka se sloupci:

- Předmět,
- Typ zkoušky,
- Datum,
- Čas,
- Místnost,
- Pro koho,
- Učitel,
- Přihlášení (údaj počet přihlášených/kapacita),
- sloupec pro přihlašovací tlačítka.

Filtrovatelná podle předmětu, data, zaměření a ročníku studenta, učitele.

3.1.6.1.2 Absolventské zkoušky

Z přesunuté sekce „elektronická přihláška (KMD)“ z Informací pro studenty bych zachoval pouze formulář s přihláškou a přehled přihlášených. Dále bych sem přidal odkaz pro odhlášení.

Bylo by sice možné sjednotit odkaz přihlášení s odkazem pro odhlášení. Tedy že by se zobrazil jen jeden podle toho, zda je uživatel přihlášen nebo odhlášen. Nicméně bylo by to zbytečný dotaz na databázi navíc, ke kterému by nemuselo dojít v případě, že si student bude chtít pouze prohlédnout seznam přihlášených.

3.1.6.1.3 Osobní údaje

Přehled údajů s možností jejich změny, pro případ ztráty mailu, stěhování a podobně.

Také bych sem zařadil informaci o identifikačním čísle studenta, případně PIN pro kopírku, pokud by začal být v budoucnu přidělován.

3.1.6.1.4 Fórum

Z diskuze bych vytvořil regulérní fórum s možností vytvořit téma a jednotlivé příspěvky a odpovědi psát do něj.

Také bych zrušil „nutnost“ uvádět při psaní každého příspěvku své jméno nebo přezdívku.

Uživatel by měl na fórech a podobně vystupovat pod jednoznačnou identitou, protože to poté mezi uživateli vyvolává větší důvěru nejen k sobě navzájem, ale i k celým webovým stránkám¹⁴.

Identitu spoluutváří i profilový obrázek a reputace. Reputací může být například informace o počtu napsaných příspěvků nebo odpovědí, hodnocení od ostatních uživatelů (což ale někdy může být považováno za ofenzivní prvek) a podobně.

Z krátkého průzkumu, kterého se zúčastnilo 53 studentů ze všech oborů, ale vyplynulo, že fórum na intranetu nevyužívá nikdo z dotázaných. To, při průměrně jednom novém příspěvku za měsíc, skutečnosti odpovídá. Na dotaz, zda by v případě větší přehlednosti využívali fórum více,

---

¹⁴ WODTKE, Christina a Austin GOVELLA. *Information architecture: blueprints for the Web*. 2nd ed. Berkeley, CA: New Riders, 2009, s. 228. Voices that matter. ISBN 978-0-321-60080-6.

odpovědělo kladně přibližně 59 procent dotázaných. Na dotaz, zda by uvítali možnost profilů s profilovými fotkami a podobně, odpovědělo kladně ale už jen téměř 25 procent dotázaných. Od navrhování pokročilejší sociální architektury jsem tedy v případě tohoto webu upustil.

Při vytváření fóra na webu jednoho sportovního týmu se mi osvědčilo do výpisu ke každému tématu uvést údaje nejen o datu založení, zakládajícím uživateli a počtu příspěvků, ale také o datu napsání posledního příspěvku a uživateli, který ho napsal. Dále také subjektivní údaj o tom, kolik má přihlášený uživatel v tomto tématu nepřečtených příspěvků. Mimo výpis jsem umístil ještě údaj o celkovém počtu nepřečtených příspěvků nejen přihlášeného uživatele, ale i všech ostatních.

Některé tyto prvky bych aplikoval i na toto fórum. Ale vzhledem k vyššímu počtu potencionálních uživatelů a možné různorodosti jejich dotazů, bych témata, do nichž uživatel nenahlédl, označil graficky jinak a přidal bych možnost zrušit sledování, aby se počet příspěvků v případě „nezájmu“ o toto téma nepromítal v celkovém počtu neshlédnutých. Údaje o počtu nepřečtených příspěvků ostatních uživatelů bych v tomto případě také vynechal z výše zmíněných důvodů.

3.1.6.2 Intranet pro zaměstnance, administrátory

Samozřejmě přihlášenému zaměstnanci školy se musí zobrazit jiné kategorie. Vzhledem k tomu, že tato samotná podkapitola by rozsahem obsahu vydala na další bakalářskou práci, shrnu zde pouze sekce, které musí být editovatelné. Aktuality, Oznámení, Informace od vyučujících a dotazy by mohly být například editovány volně stažitelnou aplikací CK editor z webu <http://ckeditor.com/>¹⁵, která se mi osvědčila. Kromě něj, by také měl být u Informací od vyučujících formulář, ve kterém lze určit, jakým studentům je příspěvek určen, včetně možnosti „všichni“.

---

¹⁵ KNABBEN, Frederico. *CKEditor: WYSIWYG Text and HTML Editor for the Web* [online]. 2003, 2012 [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <http://ckeditor.com/>

Příspěvky by měly být zpětně editovatelné a mělo by být možné je mazat.

Další sekce, které by zde mělo být možné v rozhraní intranetu editovat:

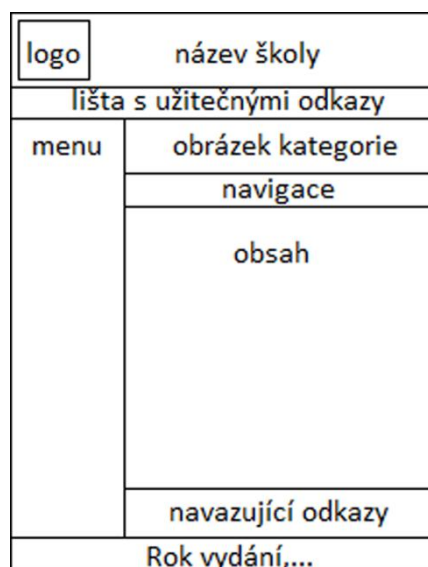
- rozvrhy,
- zkoušky,
- fotogalerie,
- Pracoviště pro výkon praxe s možností vkládání zpráv z praxí,
- Formuláře,
- odpovídání, případně mazání dotazů na školu,
- informace o přijímacím řízení,
- Odkazy na hlavní straně pod aktualitami a oznámeními.

To znamená ukládání obsahu do databáze. Ostatní informace, bych vzhledem k menší četnosti aktualizací do databáze nezahrnul, aby nebyla zbytečně zatěžována.

3.2 Optimalizace designu

Úlohy uživatelů jsou jako části v řetězu a každá strana webu je jako oko, které zpravidla neumožní zobrazit více, než právě tuto jednu část. Při navrhování designu, je dobré si uvědomit, že každá strana by měla uživateli pomoci splnit jednu samostatnou primární úlohu. Ale také by měla poskytnout přístup na navazující části řetězu¹⁶.

Uznal jsem tedy za vhodné na web umístit hlavní menu, užitečné odkazy, obrázek zastřešující jednotlivé kategorie, navigaci, rám s obsahem, odkazy na navazující informace. Těm samozřejmě přechází logo a

¹⁶ WODTKE, Christina a Austin GOVELLA. *Information architecture: blueprints for the Web*. 2nd ed. Berkeley, CA: New Riders, 2009, s. 156-157. Voices that matter. ISBN 978-0-321-60080-6.

název webu na vrchním okraji každé strany.

Pro tyto prvky jsem zvolil výše zobrazený layout.

3.2.1 Vzhled celé strany

Šířku strany jsem vzhledem k výše zmíněnému nejčastějšímu rozlišení zvolil tisíc pixelů, včetně dvaceti pixelů širokého vnějšího stínu. Ten odděluje stranu stejnou vzdáleností i od vrchního okraje okna prohlížeče, čímž lépe značí, že se jedná o horní okraj strany, aniž by se uživatel musel dívat na umístění pravého posuvníku.

Co se týče barev, snažil jsem se zachovat barvy z původního stavu. Tedy nakonec jen kombinaci zelené, oranžové a šedé a to jiných odstínů, protože původní, tmavé, působily příliš vážným a pesimistickým dojmem.

Pozadí strany jsem zvolil zelené (#1A6B40), pozadí mezi stranou a okrajem okna prohlížeče šedé (#1A6B40), aby monitor vyzařoval méně světla a neunavoval příliš oči. Do pozadí strany jsem ještě tmavším odstínem zelené zakomponoval formou obrázku binární kód pro zpestření.

Horních devadesát pixelů zabírá logo a název školy, který je vedle loga uveden bílým písmem AR DESTINE formou obrázku. Nadpis jsem vytvořil v Photoshopu s efektem vnější záře v barvě #FEFEDD, třicetiprocentní průhledností, třípixelovou velikostí a čtyřicetiprocentní vzdáleností. Při tomto nastavení je efekt téměř nevýrazný a podtrhuje moderní typ písma.

Pro text, kromě hlavního nadpisu, jsem zvolil typ písma Calibri. Na rozdíl od původní Tahomy mi připadá tento typ hladší a lépe čitelný. Nejmenší velikost textu je dvanáct pixelů. Mnohdy bývá použita pro

odkazy a podobně velikost nižší. Nicméně počet pixelů na palec se u displejů neustále zvyšuje, například displeje mnoha nových tabletů nebo „chytrých telefonů“, především značky Apple, jsou pro oko přibližně čtyřikrát až devětkrát jemnější, než standardní displeje¹⁷, což dříve nebo později začne být problém. Uživatelé budou nuceni mít buď displej blíže očím nebo zvětšovat velikost textu. V prvním případě si bude uživatel kazit oči, v druhém mnohdy narazí na nežádoucí vedlejší účinky (přesah textu mimo určená pole, změna pozic částí stránky a podobně), kterým je mnohdy těžké zabránit. Především tedy u stránek, u kterých je kladen největší důraz na design a se změnou velikosti textu se nepočítá.

Lišta s užitečnými odkazy, levý sloupec pro menu, obrázek zastřešující jednotlivé kategorie, drobečková navigace, rám s obsahem a odkazy na navazující informace jsou od sebe navzájem a od okrajů strany odděleny desetipixelovou mezerou. Tedy konkrétně obrázek, drobečková navigace a rám s obsahem jen pěti pixely. Především oddělení od okrajů považuji za důležité, protože prvky, podle mého názoru, získají větší konzistenci, když jsou „orámovány“.

3.2.2 Lišta s užitečnými odkazy

Pro lištu s užitečnými odkazy, jejíž umístění jsem zachoval pod hlavičkou, jsem zvolil odstín oranžové (#FF9F32), který se blíží spíše žluté, než červené, jako v původním případě. K zelené se tak, podle mého názoru, hodí více.

Odkazy s černou barvou textu a podtržením jsou zarovnány vpravo. Barva textu se u hoveru¹⁸ mění na bílou. Pouze odkaz na změnu jazyka (anglického) je pro větší přehlednost umístěn v levém okraji této lišty a doplněn obrázkem vlajky Spojeného království. Pro odkaz Intranet jsem zvolil zelené pozadí (#62D147), na které se v této sekci změní celá lišta

---

¹⁷ http://www.svethardware.cz/art_doc-2582270C0BFCFF95C1257A300027440D.html

¹⁸ Css pseudotřída, která umožňuje nastavit změnu vzhledu prvku, když se přes něj umístí ukazatel myši.

a levý sloupec. Opticky také odděluje vyhledávání, které zde má přímo vstupní pole a potvrzovací tlačítko.

Opticky tato lišta zastřešuje levý sloupec s menu a pravý s ostatními prvky. Vzhledem k výšce 26 pixelů a sedmi odkazům by neměla působit dojmem hlavního menu.

3.2.3 Hlavní menu

Vzhledem k tomu, že by v tomto případě bylo dobré zobrazit tři hlavní kategorie menu „rozbalené“, aby se uživatel lépe v odkazech orientoval, a vzhledem k tomu, že struktura odkazů jedné kategorie menu má v několika případech až čtyři úrovně, umístil jsem menu klasicky do levého panelu. Horizontální menu mi v tomto případě nepřipadalo vhodné, protože by na výšku v kombinaci s horizontálním obrázkem zastřešujícím jednotlivé kategorie, zabíralo příliš mnoho místa a zbytečně tak oddalovalo obsah od horního okraje okna prohlížeče. To se sice v některých případech řeší tak, že se menu zobrazí až po umístění ukazatele myši na hlavní položku a po výběru příslušného odkazu zase zmizí, ale osobně se na webech s takovým typem menu orientuji hůře.

Další možností by bylo umístit horizontálně menu s odkazy první a druhé úrovně a vlevo od hlavního obsahu umístit menu pro konkrétní sekci s odkazy třetí a čtvrté úrovně. Nicméně toto často selhává kvůli špatné vizuální provázanosti. Ale i při dobrém provedení to nutí uživatele k delšímu zamyšlení, než menu v levém sloupci, na které jsou uživatelé zvyklí a budí v nich pocit důvěry¹⁹.

---

¹⁹ KRUG, Steve. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, s. 36. ISBN 80-251-1291-8.

zvolena možnost.

Odkazy s těmito třemi možnostmi jsou umístěny nad seznamem odkazů vedle sebe formou „záložek“, které jsou považovány za nejsrozumitelnější znázornění toho, jaká možnost je zvolena.

Menu v levém sloupci má sice nevýhodu, že při více položkách a rozbalených úrovních se musí pro níže položené odkazy po přechodu na jinou stranu rolovat dolů, ale myslím, že je to malá cena za velkou přehlednost.

Pro levý sloupec, 253 pixelů široký, jsem zvolil stejnou barvu, jako pro lištu s užitečnými odkazy.

Tři hlavní rozbalené kategorie menu mají šedé (#EEEEEE) podbarvení a jsou od sebe navzájem a od okrajů oranžového sloupce odděleny desetipixelovou mezerou. Tím by měly být opticky odděleny od ostatního obsahu a zároveň svázány mezi sebou. Barva textu je v těchto kategoriích, až na jednu výjimku, černá.

Tři odkazy, předcházející rozbalenému seznamu odkazů pro konkrétní typ studentů, jsou barevně odlišeny, konkrétně tedy VOŠ tmavě zeleně, VŠE oranžově a UK tmavě modře. Odkazy na rozvrhy a podobně jsou zbarveny podle toho, jaká je

Název kategorie je od okraje šedého podbarvení oddělen čtyřmi pixely a velikost textu je čtrnáct bodů s tučným zvýrazněním. Text odkazů má velikost klasických dvanáct bodů a od levého okraje je odsazen deseti pixely, přičemž levé odsazení dalších podkategorií je vždy o deset pixelů větší. Názvy odkazů jsem se snažil formulovat tak, aby se vešly na jeden řádek a zabíraly tedy na výšku s čtyřpixelovým paddingem celkově 24 pixelů. Samozřejmě jsem ale myslel i na zvětšování textu a je možné, aby měl odkaz řádků více. Oblast odkazu, na kterou se dá klepnout, je přes celý řádek, což je znázorněno černou tečkovanou čarou mezi odkazy, která vede přes celou šířku šedého „rámu“. Znázorněno je to také hoverem, který změní pozadí odkazu na tmavší odstín šedé (#CCCCCC).

3.2.4 Obrázek zastřešující jednotlivé kategorie

Tento prvek jsem sem zařadil především pro usnadnění orientace, než kvůli grafickému oživení, i když tuto funkci bude plnit také.

Pokud jezdíme často autem po městě, víme, že pokud chceme jet například do práce, tak máme jet od domu sto metrů rovně, poté odbočit doleva, pokračovat přibližně půl kilometru rovně, u vysokých bílých vysokoškolských kolejí odbočit doprava a tak dále. Bohužel na webu není žádné „vpravo“ nebo „vlevo“. Dokonce ani vysoké bílé vysokoškolské koleje.

Dá se to však vynahradit obrázkem pro jednotlivé části webu. Pokud tedy bude uživatel procházet hlavní kategorii Škola a z ní se pomocí navazujících odkazů náhle přemístí do Informací pro uchazeče, změna obrázku, mu to jasně naznačí. Tedy kromě změny položek v drobečkové navigaci a zvýraznění jiných položek v menu.

Umístění jsem zvolil přímo pod lištu s užitečnými odkazy, přes celou šířku zbývajících prostoru mezi menu a pravým koncem strany (s desetipixelovým marginem).

Co se týče tematiky, myslím, že pro hlavní stranu, užitečné odkazy a sekce dosažitelné pouze z hlavní strany, by se mělo jednat o koláž tematiky informačních technologií, knihovnictví, muzeí a galerií. Ta by vyjadřovala školní studijní zaměření.

Pro hlavní kategorii Škola bych zvolil obrázek chodby, nejspíše v prvním patře s pohledem na obrazovku s rozvrhy, počítačové terminály a tiskárnu. Pro kategorii Informace pro studenty fotku studentů na dvoře školy nebo v učebně a pro kategorii Informace pro uchazeče například koláž formulářů jako je přihláška a podobně.

3.2.5 Drobečková navigace

Pokud jedeme ve městě někam autem poprvé (bez GPS navigace), orientujeme se zprvu podle dopravních ukazatelů, které však nejsou vždy umístěny příliš dokonale. Někde například až těsně před poslední možností změnit směr jízdy nebo je na nich místo názvu čtvrti napsáno „Karlovy Vary“²⁰.

Ukazatele na webu nahrazuje navigace. V tomto případě jsem zvolil drobečkovou, která znázorňuje celou cestu k otevřené stránce webu.

Aby byla dobře viditelná, integroval jsem ji přímo do rámu s obsahem, konkrétně do jeho vrchní části. Na rozdíl od světle šedého pozadí tohoto rámu jsem pro pozadí navigace zvolil tmavší šedou s jemným přechodem ve spodní části. Barva odkazů navigace je tmavě zelená.

²⁰ Příklad výjezdu ze Strahovského tunelu ve Střešovicích, kde je sto metrů před rozcestím šipka vlevo s nápisem „KARLOVY VARY“ a šipka vpravo s textem „CENTRUM“. Podrobnější informace se nacházejí až nad rozcestím a jsou vidět maximálně padesát metrů před ním, což je při rychlosti 50km/h příliš krátká vzdálenost.

K navigaci jsem přidal tlačítka pro zvětšení/zmenšení textu a tisk.

Obrázek zastřešující kategorii Informace pro studenty VOŠ na obrázku výše jsem převzal z fotogalerie VOŠIS a následně upravil. Autorkou původní fotografie IMG_9534.JPG je PhDr Hana Slámová.

3.2.6 Rám s obsahem

Jak již bylo zmíněno výše, tento rám má světle šedé pozadí, tedy téměř bílé. Čistě bílé není proto, že monitor kvůli bílé barvě ve větším množství vyzařuje více světla a rychleji se unavují oči.

Šířka rámu je 675 pixelů, pro text 655, což poskytuje skoro stejnou šířku řádku, jako strana A4 s dvoucentimetrovými okraji. Tisknutelná verze bude tedy co nejvíce podobná.

Text je černý a má standardní velikost dvanáct bodů. Nadpisy jsou tučné, tmavě zelené. Velikost hlavního nadpisu je dvacet bodů, velikost dalších je vždy o tři body nižší.

3.2.7 Odkazy na navazující informace

Tento prvek je stejně široký jako rám s obsahem a má i stejnobarevné podbarvení. Do rámu s obsahem je však oddělen pět pixelů širokým marginem.

Odkazy jsou pod tučným nadpisem „Kam dál?“ uvedené podtrženě pod sebou css styly s atributy „display: block; float: left; clear: left;“, tudíž nebylo potřeba uzavírat odkazy do jiného tagu. Původně jsem chtěl vynechat styly float a clear. Oblast, na kterou se dá klepnout, by tak pokračovala i za textem odkazu do konce řádku za účelem větší pohodlnosti (více prostoru na kliknutí). Jenže se může například stát, že uživatel klikne na odkaz pravým tlačítkem, třeba za účelem, aby v kontextovém menu vybral možnost „Otevřít odkaz v novém panelu“, ale vzápětí si to rozmyslí a kontextové menu bude chtít zrušit. Bude tedy muset klepnout někam do prázdného místa, kterým může být aktivní

oblast odkazu mimo text, a jeden z odkazů se mu otevře. Mně se to stalo již na mnoha webech (byť jsem měl kontextové menu otevřené z jiných důvodů) a ani v jednom případě jsem z toho nadšený nebyl.

3.2.8 Specifický obsah

3.2.8.1 Hlavní strana

The screenshot shows the main page of the Higher Vocational School of Information Services (VOŠIS). The page has a green header with the school's name and logo. Below the header is a navigation bar with links for 'EN', 'Kontakt', 'FAQ', 'RSS', 'Mail', 'Intranet', and a search box labeled 'Hledat'. The main content area is divided into several sections:

- Škola**: A sidebar menu with links to 'Základní informace', 'Lidé', 'Knihovna', 'Erasmus', 'Fotogalerie', 'Informace na e-mail', 'Dotazy k provozu školy', 'Odborná a přednášková činnost', and 'Pracovní příležitosti'.
- Informace pro studenty**: A section with tabs for 'VOŠ', 'VŠE', and 'UK', and links to 'Rozvrhy', 'Změny místností', 'Zkoušky', 'Absolventské zkoušky', 'Informace od vyučujících', 'Praxe', 'Studijní oddělení', 'Formuláře a dokumenty', 'Weby vyučujících', and 'Jak na Wifi, FTP, tiskárny...'.
- Informace pro uchazeče**: A section for 'Vzdělávací program VOŠIS Informační management' with links to 'Charakteristika programu IM', 'Profil absolventa', 'Možnosti uplatnění', 'Hodnocení výsledků vzdělávání', 'Vzorový učební plán', 'Školné', 'Přijímací řízení', 'Studijní a zkušební řád', and 'Údaje o spolupráci'.
- Bakalářské studijní programy**: A section with links to 'Inf. studia a knihovnictví (FF UK)' and 'Podnikové inf. systémy (FIS VŠE)'.
- Aktuality**: A central news section with several articles:
  - Přijímací řízení na bakalářský obor PIS - VŠE - 2. kolo**: Přihlášky se podávají do 31. 8. 2012. <http://isis.vse.cz/prihlaska/>. Šance pro studenty, kteří budou skládat maturitní zkoušku v září. 10. 07. 2012 Simona Škoudlíňová
  - Studijní zprávu - P1, P2, P3**: a index (ke kontrole) odevzdáte do 30.6.2012 v úředních hodinách. 20.06.2012 Veselá Drahomíra
  - Bakalářské promoce 2012**: se budou konat 19 - 20. 10. 2012. Přesný den bude stanoven po vytvoření harmonogramu všech bakalářských oborů fakulty FIS. Naleznete na stránkách... 20.06.2012 Škoudlíňová Simona
  - Přijímací řízení - 2. kolo na nebakalářské studium VOŠ - Informační management**: Termín podání přihlášky 2. kolo: do 15.8.2012. Za přijímací řízení se neplatí žádné poplatky. 18.06.2012 Veselá Drahomíra
  - Ukončení studia po státnicích**: Po úspěšném absolvování státních zkoušek bude vaše studium v systému ukončeno v ten den. Následující den již nebudete studenty. Studenti... 18.06.2012 Škoudlíňová Simona
  - Harmonogram státních zkoušek**: Rozpis je na úřední desce i na nástěnce u studijního oddělení. Jelikož ještě některé studenty čekají zkoušky, může dojít ke změně. Změněn... 13.06.2012 Škoudlíňová Simona
- Oznámení**: A section with several announcements:
  - Harmonogram akademického roku 2012/13**: 29.06.2012
  - Státní bakalářské zkoušky VŠE - červen 2012**: 18.06.2012
  - Státní bakalářské zkoušky FFUK červen 2012**: 01.06.2012
  - Absolventské zkoušky červen 2012 P - I**: 29.05.2012
  - Absolventské zkoušky červen 2012 P - M, opravné SMG**: 28.06.2012
  - Absolventské zkoušky červen 2012 P - K**: 28.05.2012
  - Absolventské zkoušky červen 2012 P - J**: 28.05.2012
  - Absolventské zkoušky květen 2012 opravné a náhradní termíny SKN, SMG**: 28.05.2012
  - Absolventské zkoušky červen 2012 SKND**: 24.05.2012
  - Harmonogram akademického roku 2011/12**: 18.05.2012
  - Absolventské zkoušky leden 2012 SKND, opravné a náhradní termíny SKN, SMG**: 23.01.2012

At the bottom of the page, there are three buttons: 'Co mohu s VOŠIS dělat?', 'Dnešní rozvrh', and 'Vyrazte na praxi do zahraničí!'. The footer contains the copyright notice: '©2012 Vyšší odborná škola informačních služeb'.

3.2.8.1.1 Aktuality a oznámení

Aktuality a oznámení jsem umístil vedle sebe pod lištu s navigací, s šířkou v poměru přibližně 3:2. Šířka sloupce aktualit je 415 pixelů a šířka oznámení 255 pixelů. Pozadí sloupců je šedé jako u rámu s obsahem v jiných sekcích webu.

Nadpisy sloupců, tedy „Aktuality“ a „Oznámení“, jsou řešeny tučným šestnáctibodovým černým písmem a jsou to odkazy, kterým se po umístění ukazatele myši na ně přidá podtržení.

To samozřejmě není úplně dostatečné, protože je možné, že uživatel bude chtít zobrazit více odkazů, až když se dostane na konec jednoho z výpisů. Proto jsem pod výpisy přidal podtržené tučné odkazy „Zobrazit vše“. Po umístění ukazatele myši na tyto odkazy zmizí jejich podtržení.²¹

Po umístění ukazatele nad jednotlivé nadpisy nebo náhled textu aktualit nebo oznámení se pozadí nadpisu a textu zbarví do tmavšího odstínu šedé (#E0E0E0) přes celou šířku sloupce, protože i samotný odkaz na celé znění příspěvku je přes celou oblast.

Předměty jednotlivých příspěvků jsou zvýrazněny tučným dvanáctibodovým písmem a zelenou barvou (#1A6B40). Pro náhled textu aktualit by mělo stačit přibližně 130 znaků, což vychází přibližně na dva a půl řádku. Umožňuje to však zobrazit i celý text stručnějších aktualit. U oznámení vzhledem k povaze obsahu uvedeny náhledy textů nejsou. Na koncích jednotlivých příspěvků jsou kurzivou uvedeny data vytvoření a v případě aktualit také jména autorů.

Jednotlivé příspěvky jsou od levých okrajů sloupců odsazeny dvaceti pixely a před nadpisy je formou pozadí umístěna odrážka ve tvaru šipky s tmavě šedou barvou (#878787). Je to kvůli jasnějšímu zvýraznění, že se jedná o začátek příspěvku, vzhledem k tomu, že příspěvky jsou od sebe odděleny pouze větší mezerou.

---

²¹ Těmito odkazy se uživatel dostane na výpis s šířkou přes celý sloupec napravo od menu a deseti příspěvky v plném znění v případě aktualit, u oznámení pouze předměty, se stránkováním.

Aktualit je zobrazeno prvních osm a oznámení deset, vzhledem k absenci náhledu textu. Nemělo by tedy docházet k velkým nerovnostem mezi výškami jednotlivých sloupců.

3.2.8.1.2 Informace, které by měly být zvýrazněny

Tyto informace se v některých případech nacházejí „nad ohybem“²², především tedy u internetových obchodů, ale zde si myslím, že by to zbytečně oddalovalo aktuality a oznámení od horního okraje strany. Dalo by se to řešit sice formou flashové animace umístěné přes obrázek zastřešující jednotlivé kategorie, ale poloprůhledně ho celý zakrýt není, podle mého názoru, ideální. Zakrývat ho částečně s tím, že by se odkazy po několika vteřinách měnily také ne, protože uživatel pravděpodobně nebude čekat a prohlížet celou „slideshow“, ale zaregistruje jeden až dva.

Odkazy bych tedy umístil pod aktuality a oznámení.

3.2.8.2 Rozvrhy

Vzhledem k možné obsáhlosti tabulek nelze celou jejich šířku vtěsnat do šířky rámu s obsahem. Tedy alespoň ne bez zmenšení velikosti písma.

Tabulka s rozvrhy se tedy nebude zobrazovat celá, ale jen její levá část. Pro zobrazení pravé bude muset uživatel použít horizontální posuvník pod tabulkou. To bohužel není úplně pohodlné a tak nad tabulkou bude muset být výrazné tlačítko pro zobrazení rozvrhu na celou obrazovku.

V tisknutelné verzi rozvrhu se tabulka zobrazí v optimální velikosti pro tisk na šířku strany A4.

Na rozdíl od současného stavu bych zvolil jednoduchou mřížku s tloušťkou jeden pixel a oranžovou barvou.

---

²² Termín převzatý z novin označující část strany, která je vidět bez posouvání.

4 Závěr

Předběžnými cíli, mnou uvedenými v zásadách pro vypracování ve školním informačním systému, byli:

- optimalizovat školní internetové stránky, tj. upravit informační strukturu tak, aby se v ní uživatel mohl přehledně orientovat a pokud možno minimalizovat počet kliknutí potřebných k dosažení hledané informace,
- vylepšit grafické rozhraní, tedy design stránek,
- Provázat web více s databází a upravit administrátorské rozhraní pro snazší úpravu některých částí webu.

Prvního cíle jsem, podle mého názoru, dosáhl a zaměřil jsem se na něj nejvíce, vzhledem k názvu práce a zaměření studijního programu. Na navrhovaném webu by měla být orientace v obsahu snazší, především kvůli prvkům jako je drobečková navigace a tučnému zvýraznění „otevřených“ položek v menu. Hlavní strana poskytuje uživateli více informací, především tedy plné znění předmětu aktualit a oznámení a částečně i obsah aktualit. Kvůli jasné hierarchii odkazů v menu by také mělo být snazší jejich procházení. Co se týče minimalizování počtu kliknutí pro dosažení informací, to se ukázalo jako ne příliš optimální, pokud je toho dosahováno „za každou cenu“. Důležitější je samozřejmě přehledná struktura odkazů v menu s logickou hierarchií, což se ukázalo na Informacích o nebakalářských vzdělávacích programech v původním stavu. Některé informace pro uchazeče jsou však o kliknutí blíže, například informace pro uchazeče a oznámení (původně úřední deska).

Druhého cíle jsem myslím také dosáhl. Ale jako soudný člověk musím uznat, že i když umím v mnoha aplikacích tvořit nebo upravovat 2D a 3D grafiku, profesionálního grafika to ze mě nedělat nemusí. Na grafickou stránku je zde rovněž nahlíženo z úhlu použitelnosti a jasného zobrazení informací a funkcí webu. Web by měl být v ideálním případě vytvářen ve spolupráci s profesionálním grafikem, který na základě této analýzy

a návrhu eventuálně vytvoří lepší tlačítka, navrhne lepší barvy pozadí, lišt a podobně.

Co se týče třetího cíle, tak ten by vydal na samostatnou práci, proto jsem jeho problematiku v kapitole 3.1.6.2 Intranet pouze nastínil.

5 Seznam použité literatury

5.1 Tištěné monografie

KRUG, Steve. *Web design: nenuťte uživatele přemýšlet!*. 2. aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2006, 167 s. ISBN 80-251-1291-8.

WODTKE, Christina a Austin GOVELLA. *Information architecture: blueprints for the Web*. 2nd ed. Berkeley, CA: New Riders, c2009, xvii, 290 p. Voices that matter. ISBN 03-216-0080-0.

5.2 Elektronické zdroje

KNABBEN, Frederico. *CKEditor: WYSIWYG Text and HTML Editor for the Web* [online]. 2003, 2012 [cit. 2012-07-15]. Dostupné z: <http://ckeditor.com/>

GOOGLE. *Google Maps* [online]. 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://maps.google.com/>

MEDIRATTA, Bharat. *Gallery: Your photos on your website* [online]. 2002, 2012 [cit. 2012-07-10]. Dostupné z: <http://gallery.menalto.com/>

The Horde Project [online]. 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://www.horde.org>

Rozlišení obrazovky 1024×768 už není nejpoužívanější. ČIČÁK, Matěj. *Živě.cz: O počítačích, IT a internetu* [online]. Mladá fronta, 1996, 2012 [cit. 2012-07-20]. Dostupné z: <http://www.zive.cz/bleskovky/rozliseni-obrazovky-1024768-uz-neni-nejpouzivanejsi/sc-4-a-163225/default.aspx>